საქართველოს რესპუბლიკა

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ხალხის გაცანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

ხუთშაბათი, 18 მარტი, 2010 წელი.

№50 (6416)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika

ფასი 50 თეთრი.

„რუსეთს ხელები აპრილის შემდეგ გაეხსნება“ ③

რუსეთი ცდილობს, საქართველოშიც მოძებნოს „ჯანსაღი ძალები“, რომლებიც სამომავლოდ ხელისუფლებაში მოვლენ და მასთან იმეგობრებენ. ამის შესახებ ღიად რუსეთის საგარეო უწყებამაც გააკეთა განცხადება. რამდენადაც ჩემთვის არის ცნობილი და ამის შესახებ მაღალი რანგის პოლიტიკოსებს უთქვამთ, ნინო ბურჯანაძეს კრემლში დიდი ხნის განმავლობაში ეპატიჟებოდნენ, მისი ვიზიტი მაღალი რანგის პოლიტიკოსების მიერ მზადდებოდა და შესაბამისად, ნოღაიდელის ვიზიტებთან შედარებით, უფრო მაღალი რანგის იყო.

რამაზ საყვარელიძე: საკმაო ნიშნებია იმისა, ③ რომ ხელისუფლების შიგნით რთული პროცესის მიმდინარეობა ვივარაუდოთ

კახა შარტავა:

13 მარტს ძალიან სახიფათო ② თამაში დაიწყო და ამას გაგრძელებაც მოჰყვება

ვის სჭირდება ⑧ ომი ტელეეთერში?

ქვეყნის პრეზიდენტს ძალოვანი სამინისტროების ხელმძღვანელები და სხვებიც არ ემორჩილებოდნენ იმიტომ, რომ მათ კარგად იცოდნენ: ე. შევარდნაძეც იმ ძაფზე ჩამოკიდებული თოჯინა იყო, რომელიც მათსავით მოსკოვიდან იმართებოდა! ⑤

არშემდგარი სახელმწიფო

მოკვდა ისე, როგორც ② პოეტს შეჰფერის...

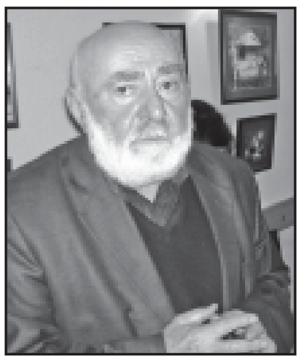

⑪ პოეზია და მზის დღესასწაული...

თემურ შაშიაშვილი:

საქართველოში „ელიტარული კორუფცია“ ყვავის ②

რატომ გვიხატავს ტელეკომპანია გართულებულ მომავალს?

ბრიფინგი

„საქართველოში „ელიტური კორუფცია“ ყვავის“

ახალი პოლიტიკური მოძრაობა „თეთრები“ დაკანონებულ ძარცვას, ანუ მოსახლეობისთვის შეწერილ ხარკს, ყოფით ბიზნესს და „ელიტარულ კორუფციას“ აკრიტიკებს. ამ და კიდევ რამდენიმე თემასთან დაკავშირებით პარტიის ოფისში თემურ შაშიაშვილმა საგანგებო ბრიფინგი გამართა. შაშიაშვილის განცხადებით, საქართველოს ხელისუფლება ხალხს ყოველდღე კანონიერად ძარცვავს. „პრეზიდენტთან დაახლოებული ბიზნესმენები მიზანმიმართულად ზრდიან ფასებს პროდუქტებზე, საწვავზე და ა. შ. რითაც, კაბალურ პირობებში აყენებენ ისედაც სავალალო მდგომარეობაში მყოფ მოსახლეობას. ყვავის ე. წ. „ელიტარული კორუფცია“, ირკვევა, რომ ქართველი ჩინოვნიკები იარაღის ბიზნესის კორუფციულ გარიგებებში მონაწილეობენ“, — განაცხადა თემურ შაშიაშვილმა.

თემურ შაშიაშვილი „იმედის“ ეთერში გასულ იმიტირებულ „ქრონიკას“ და ფარულ ჩანაწერებს. აქვე დასძინა, რომ ეს ფარული ჩანაწერები ხელისუფლების შიგნით დაპირისპირების მაჩვენებელია. „ბევრ ქვეყანას ამ სიუჟეტის გასვლის შემდეგ ძალიან სერიოზული საქმე გაუკეთდა, განსაკუთრებით კი რუსეთს“, — განმარტა „თეთრების“ ლიდერმა.

„თეთრები“ ევროპის ქვეყნების სპეცოპერაციების შედეგად სხვადასხვა სახის დანაშაულში ეჭვმიტანილი საქართველოს 69 მოქალაქის დაკავებასაც ეხმაურებიან. „ბი-ბი-სის“ ცნობით, ქართული მაფიოზური კლანის წარმომადგენელთაგან 24 ესპანეთში, 45 ავსტრიაში, გერმანიაში, შვეიცარიაში, საფრანგეთსა და იტალიაში დააკავეს.

კიდევ ერთხელ გამოეხმაურა

19, 20 და 21 მარტს რაგბის მატჩის საყურებლად საქართველოდან 5000-კაციანი დელეგაცია მიემგზავრება ტრაპიზონში, სადაც საქართველოს ნაკრები რუსეთის ნაკრებს ეთამაშება. შაშიაშვილის განცხადებით იქ მცხოვრებ ქართველებს არ აძლევენ იმის საშუალებას, რომ ბილეთები შეიძინონ და თამაშს დაესწრონ, საქართველოდან კი 6000-კაციან სტადიონზე 5000 კაცი მიდის. ეს არის ამ ხელისუფლების კიდევ ერთი პიარის დასტური.

ბრიფინგზე ისიც ითქვა, რომ ამ სამი დღის განმავლობაში ტრაპიზონში საქონელი გაიაფდება, რათა ქართველებმა დიდი რაოდენობით იყიდონ და აქ წამოიღონ. შაშიაშვილის განცხადებით მათი ეს ინფორმაციები ზუსტი და უტყუარია. თუმცა რაღა უნდა ჩამოიტანონ, ქართულ ბაზარზე ისედაც 80-85 პროცენტი თურქული წარმოებისა იყიდება. „თეთრები“ კატეგორიულად მოითხოვენ, რომ საქართველოს პრეზიდენტი ტრაპიზონში ჩასვლისთანავე შეხვდეს იქ მცხოვრებ ქართველებს, რაგბის მატჩს დაასწრონ ისინი და იქ მცხოვრებ ქართველ ბავშვებს მისცენ ქართულად სწავლის საშუალება. რადგან ჩვენ აქ თურქებს ყველაფერს ვუკეთებთ. ახლა ბათუმში გახსნეს თურქული სკოლა. ამ ფაქტს თურქული გაზეთი „ილკ ჰაბერიც“ ეხმიანება, სადაც თურქეთის პრემიერ-მინისტრის მოადგილე ჰაიათი იაზიჯი სააკაშვილის მისამართით უკმაყოფილებას გამოთქვამს. საინტერესოა რატომ... თურქებს საქართველოში თურქული სკოლა გავუხსენით და კიდევ უკმაყოფილონი არიან?! საქმე ის არის, რომ თურმე ჩვენი პრეზიდენტი გახსნის ღონისძიებაზე ერთი საათის დაგვიანებით მივიდა, ამიტომ თურქეთის დელეგაციასთან დაგეგმილი შეხვედრა ჩაიშალა. თურქეთის მთავრობის წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ საქართველოს პრეზიდენტმა ქართული ტრადიციები, კერძოდ კი ელემენტარულად, სტუმართმოყვარეობის წესიც კი არ იცის, — ნათქვამია იაზიჯის განცხადებაში.

ხატია მუსერიძე

გალაქტიონის დღე

მოკვდა ისე, როგორც პოეტს შეჰფერის...

თვითმკვლელობა დიდი ქრისტიანული ცოდვაა, მაგრამ... შემზარავ ფაქტებს ვერსად წაუხვალ. 1959 წლის 17 მარტს, უფრო ზუსტად (ეს ვახტანგ ჯავახაძემ თქვა), 17 მარტს, 17 საათსა და 50 წუთზე ქართული პოეზიის მეფე გალაქტიონ ტაბიძე საავადმყოფოს მეოთხე სართულის სარკმლიდან გადმოხტა და ქვაფენილზე შურდულივით დაენარცხა...

ზოგიერთი ფიქრობს, რომ ამით მან პროტესტი გამოხატა მაშინდელი საზოგადოების უყურადღე-

ბობისა და ზემდგომთა უსულგულო დამოკიდებულების გამო...

პოეტის ძმისწული ნოდარ ტაბიძე გენიალური გალაქტიონის თვითმკვლელობას უფრო სარწმუნო, უფრო საინტერესო სარჩულს უფენს და ბრძანებს, რომ გალაქტიონს ხშირად ჰქონდა წარმოუდგენლად ლამაზი პოეტური ხილვები და არ არის გამორიცხული, რომ ფანჯრიდან პირდაპირ „მოლივლივე ყვავილების ზღვაში გადაახტა, მოკვდა ისე, როგორც დიდ პოეტს შეჰფერის“...

რა თქმა უნდა, ორივე თვალთახედვას აქვს არსებობის უფლება, მაგრამ ამოუცნობი გალაქტიონის საბედისწერო ნაბიჯი მის რიგით მკითხველებს და თაყვანისმცემლებს გვსურს, ზუსტად ისე აიხსნას, როგორც ამას გალაქტიონოლოგიის ფუძემდებელი, ჩვენი ცნობილი მეცნიერი, პუბლიცისტი და ჟურნალისტთა მრავალი თაობის აღმზრდელი ნოდარ ტაბიძე ბრძანებს...

სწორედ გალაქტიონის პოეტურ ხილვებს ჰგავს ის მემორიალური, ფერადი ქვა, რომელიც გუშინ ყოფილი სამკურნალო კომბინატის (დღეს საუნივერსიტეტო კლინიკისძ ეზოში, ზუსტად გალაქტიონის „ფანჯრის“ ქვემოთ გაიხსნა ასეთი შთამბეჭდავი წარწერით: 1959 წლის 17 მარტს აქ ტრაგიკულად დაიღუპა გალაქტიონ ტაბიძე“.

საავადმყოფოში ყოველდღიურად ასობით ადამიანი შედის. უზარმაზარი ქვა ისე დგას, შეუძლებელია მას ვინმემ თვალი ვერ შეავლოს.

მემორიალის გახსნის გამო გაიმართა სახელდახელო შეკრება, რომელზეც სიტყვები წარმოთქვეს თბილისის ვიცე-მერმა მამუკა ახვლედიანმა (სწორედ მერიისა და მწერალთა კავშირის ინიციატივით აღინიშნა გალაქტიონის დღეძ, ვახტანგ ჯავახაძემ, მაყვალა გონაშვილმა, რევაზ მიშველაძემ, ჯანსუღ ჩარკვიანმა, ნოდარ ტაბიძემ, ვაჟა ოთარაშვილმა, დავით შემოქმედელმა, თენგიზ სვანიძემ, ნოდარ ჯალაღონიამ...

გუშინვე დიდი შემოქმედებითი საღამო გაიმართა გალაქტიონ ტაბიძის სახლ-მუზეუმში...

მართლაც დღესავით არის ნათელი, რას ამბობს მასზე შთამომავლობა... მეფე-პოეტი დღევანდელი ახალგაზრდობის უსაყვარლეს პოეტად რჩება...

სპარტაკ ქოზულია

ექო

კახა შარტავა: 13 მარტს ძალიან სახიფათო თამაში დაიწყო და ამას გაგრძელებაც მოჰყვება

„ეროვნული ფორუმის“ ლიდერის კახა შარტავას განცხადებით, „13 მარტს ძალიან სახიფათო თამაში დაიწყო და ამას გაგრძელებაც მოჰყვება“. „ის, რაც 13 მარტს „იმედის“ ეთერში ვიხილეთ და რაც საერთოდ, ბოლო დღეებში ქვეყანაში ხდება, საკუთარი ხალხის მიმართ განხორციელებული ფსიქოლოგიური დივერსია, შანტაჟი, ანტისახელმწიფოებრივი, ანტიეროვნული, ანტისაზოგადოებრივი, ანტიადამიანური ქცევაა. ნებისმიერ ქვეყანაში, სადაც სამოქალაქო საზოგადოება არსებობს, აქტიურია და მობილიზებული, ასეთ დროს დღის წესრიგში მთლიანად ხელისუფლების პასუხისმგებლობის საკითხი დგება.

ჩვენც თუ დემოკრატიულ და სამართლებრივ სამოქალაქო საზოგადოებად და სახელმწიფოდ ჩამოყალიბებას ვაპირებთ, ამ მიმართულებით ძალისხმევათა გაერთიანება მოგვიწევს. ამ სიტუაციაში მერის, გამგებლებისა და საკრებულოების არჩევნებზე ლაპარაკი უადგილოა. ეს ხელისუფლებას საშუალებას მისცემს, ბოლოდროინდელი მოვლენები სხვა ინიციატივებით გადაფაროს და შეირჩინოს ყველაფერი ისე, თითქოს არაფერი მომხდარა“, — აცხადებს შარტავა „ტელეიმედის“ ეთერში გასული იმიტირებული „ქრონიკის“ კომენტირებისას.

„სააკაშვილი დიდი ხანია, ცდილობს საქართველოს დაშლის პროცესის ლეგალიზება მოახდინოს და ქართველი ხალხი ამ საქმეში თანამონაწილე გახადოს. თუ დავაკვირდებით თავად იმ ე.წ. ფილმის სცენარს, ასეთ სურათს დავინახავთ: მტერი — რუსეთი, მობილიზებული მთელი თავისი საბრძოლო შენაერთებით აპირებს შემოჭრას; მას ეხმარება ოპოზიციის გარკვეული ნაწილი და ამ დროს სად არის ხელისუფლება?

ჯერ მტერი არ არის შემოსული და ხელისუფლება, მიხეილ სააკაშვილი უკვე ბუნკერშია, რაც ნიშნავს იმას, რომ მთელი საქართველო უნდა დავდგეთ, მივიდეთ ამ ბუნკერში, გამოვიყვანოთ სააკაშვილი, შემოვეხვიოთ ირგვლივ, დავიცვათ ყველა საფრთხისგან და ვთხოვოთ ჩვენი გადარჩენა. ამით თანამონაწილე უნდა გავხდეთ იმ დანაშაულებებისა, რასაც სააკაშვილი სჩადის, ამაში უნდა დავუდგეთ თურმე გვერდში“, — აღნიშნავს ოპოზიციონერი ლიდერი.

შარტავას აზრით, „თუ საზოგადოება არ იქნება მობილიზებული, თუ ხელისუფლების შესაცვლელად კონტრპროცესს არ დაიწყებს და ისევ იმ თამაშში ჩაჰყვება, რასაც მერობის კანდიდატებით ჟონგლირება, საკრებულოების წევრობის კანდიდატების რაოდენობის თვლა, პრაიმერები და სოციოლოგიური გამოკითხვები ჰქვია, ბუნებრივად გახდება თანამონაწილე სააკაშვილის მიერ ძალაუფლების შენარჩუნების თამაშისა, რომლითაც ის საქართველოსაც და დასავლეთსაც აშანტაჟებს“.

ბანკი

180 მილიონი ევრო – კვლავ სესხად

ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკი საქართველოს კიდევ 180 მლნ ევროს ასესხებს.

სესხით ორი პროექტის: თურქეთის მიმართულებით 500-კილოვატიანი ელექტროგადამცემი ხაზისა და რკინიგზის თბილისთან შემოვლითი, 30-კილომეტრიანი მაგისტრალის მშენებლობის დაფინანსება მოხდება.

— თანხიდან 80 მლნ პირველი პროქტის, დანარჩენი 100 მლნ ევრო კი რკინიგზის დედაქალაქთან შემოვლითი მაგისტრალის მშენებლობას მოხმარდება. ეს ძალიან მნიშვნელოვანი შეთანხმებაა, — განაცხადა ეკონომიკის მინისტრმა ზურაბ პოლოლიკაშვილმა.

ჯი-ეიჩ-ენი

უიმედო „იმედი“

რატომ გვიხატავს ტელეკომპანია გართულებულ მომავალს?

ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში „მოდელირებული ქრონიკა“, „სპეცრეპორტაჟის“ გასვლის შემდეგ მკაცრი კრიტიკა და შეფასებები დღესაც გამძაფრებულად ისმის, როგორც მოსახლეობისგან, არასამთავრობო ორგანიზაციებისგან, ოპოზიციური პარტიებისგან, თავად ჟურნალისტებისგან და რაოდენ გასაკვირიც არ უნდა იყოს, ხელისუფლებისგანაც. გულუბრყვილო უნდა იყო ადამიანი, რომ დაიჯერო ამ უკანასკნელის „გულწრფელი გაკვირვება“ და „მწუხარება“ სიუჟეტთან დაკავშირებით... მიუხედავად იმისა, რომ ყველანაირად ცდილობდნენ გაექარწყლებინათ შექმნილი მძიმე შთაბეჭდილება, მაინც ვერ მიაღწიეს სასურველ შედეგს. პირიქით მათმა სატელევიზიო „გულისამაჩუყებელმა“ საუბარმა საზოგადოება კიდევ უფრო გაალიზიანა. ეჭვს უკვე აღარ ჰბადებს „შეთითხნილი რეპორტაჟის“ შემკვეთის ვინაობა. ნათელი ხდება ის ფაქტი, რომ დიდი ხანი

მზადდებოდა ეს გადაცემა და რა თქმა უნდა, მოსალოდნელი შედეგიც წინასწარ იყო გათვლილი. საზოგადოებაში აზრი კიდევ უფრო განამტკიცა იმ სატელევიზიო საუბარმა, რომელიც ტელეკომპანია „იმედის“ გენერალურ დირექტორს გიორგი არველაძესა და მოადგილეს ეკა წამალაშვილს შორის შედგა.

„სპეცრეპორტაჟის“ გასვლა და ხალხზე ფსიქოლოგიური ზეწოლა გააპროტესტეს ახალგაზრდულმა ორგანიზაციებმა: „თანასწორობის ინსტიტუტმა“, „შემოგვიერთდით“, „დემოკრატიულმა ლიგამ“ და „რატომ?“ მათ საპროტესტო აქცია გამართეს ტელეიმედის შესასვლელთან და „მოდელირებულ ქრონიკასთან“ დაკავშირებით სისხლის სამართლის საქმის აღძვრა მოითხოვეს. უნდა დადგეს „იმედის“ ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის საკითხიც. აქციის მონაწილეებმა ასევე მოითხოვეს, რომ „ტელეიმედი“ კანონიერ მფლობელს — პატარკაციშვილების ოჯახს დაუბრუნდეს.

თინათინ ბორცვაძე

ვარაუდი

ინტერვიუ რუს სამხედრო ექსპერტთან პაველ ფელგენგაუერთან

„რუსეთს ხელები აპრილის შემდეგ გაეხსნება“

— ბატონო პაველ, საქართველოში რუსული აგრესიის შესაძლო განმეორების საფრთხეზე კვლავ აქტიურად საუბრობენ. აღნიშნულთან დაკავშირებით თქვენც არაერთხელ გაგიკეთებიათ განცხადება. სადღეისოდ არსებული რეალობიდან გამომდინარე, რამდენად მოსალოდნელია, თქვენი აზრით, რუსეთის მხრიდან მორიგი პროვოკაცია?

— ჯერ კიდევ შარშან თქვენთან საუბარში ვთქვი, რომ წელს რუსეთის მხრიდან პროვოკაციების ალბათობა უფრო დიდი იქნებოდა, ვიდრე შარშან. არ გეუბნებით, რომ რაიმე მსგავსი ხვალ და ზეგ მოხდება, თუმცა აპრილის შემდეგ კლიმატური პირობების თვალსაზრისით რუსეთს ხელ-ფეხი ეხსნება. კიდევ ვიმეორებ, წელს ამ ყველაფრის ალბათობა უფრო დიდია, ვიდრე შარშან.

— ამ კონტექსტში საქართველოში ზემო ლარსის გახსნის გადაწყვეტილებაც განიხილება. ქართველი ექსპერტების ნაწილი თვლის, რომ რუსული საფრთხის გათვალისწინებით, ლარსის გახსნა ხელისუფლების დიდი შეცდომა იყო და მოსკოვმა შესაძლოა, ყაზბეგის რაიონში გარკვეული პროვოკაციები მოაწყოს. თქვენ რამდენად გამართლებულად მიგაჩნიათ სასაზღვრო გამშვები პუნქტის გახსნა?

— რამდენადაც ვიცი, სხვადასხვა ექსპერტები, მათ შორის დასავლურებიც ამბობდნენ, რომ ლარსის გახსნით მდგომარეობა განიმუხტებოდა და ამ სასაზღვრო პუნქტის გავლით სომხეთის მიმართულებით რუსული სამხედრო ტვირთი გადავიდოდა. მოგეხსენებათ, რუსეთს სომხეთში მყოფ რუსულ ჯართან მხოლოდ საჰაერო მიმოსვლა აქვს და ასეთი მდგომარეობა დიდხანს ვერ გაგრძელდებოდა. თუმცა მას შემდეგ, რაც საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა გრიგოლ ვაშაძემ ცალსახად განაცხადა, რომ ლარსზე არც ერთი ტყვია არ გადავა, ნათელი გახდა, რომ ამმხრივ რუსეთისთვის არაფერი შეიცვლება. შესაბამისად, შეგვიძლია, ვივარაუდოთ, რომ ლარსი უფრო სომხების სასარგებლოდ გაიხსნა. რაც შეეხება ყაზბეგის რაიონში შესაძლო პროვოკაციებს, არა მგონია, აღნიშნული რუსეთისთვის აუცილებელი იყოს და საერთოდაც აქტუალური. ამ ყველაფრიდან გამომდინარე, მე ვფიქრობ, ლარსის გახსნა დიდად არავისთვის არაფერს ცვლის.

— ამასთან დაკავშირებით თქვენს მიერ ერთ-ერთ ინტერვიუში გამოთქმული მოსაზრება მინდა გაგახსენოთ იმის შესახებ, რომ მდგომარეობა არსებითად შეიცვალა და არსებობს აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის ომის დაწყების რეალური საფრთხე. რა შეიცვალა კონკრეტულად და ვის სჭირდება ეს ომი?

— შეიცვალა ის, რომ მთიან ყარაბაღში ბოლო წლების მანძილზე არსებული, ასე ვთქვათ, სიმშვიდე დაირღვა, რაც, ბუნებრივია, მთელს ამიერკავკასიაზე ახდენს გავლენას. იმ შემთხვევაში, თუ სომხეთსა და აზერბაიჯანს შორის სიტუაცია უკიდურესად დაიძაბება, რუსეთი ერევანს ვერ დაეხმარება, მიუხედავად იმისა, რომ სომხეთი კრემლის სტრატეგიული მოკავშირეა. უბრალოდ, მოსკოვი ვერ შესძლებს სომხეთში გარკვეული შეიარაღებული ძალების გაგზავნას, რათა სამშვიდობო მისიებში მიიღოს მონაწილეობა. თუმცა არა მგონია, სიტუაცია ფართომასშტაბიან სამხედრო მოქმედებებში გადაიზარდოს. ეს ბაქოს მხრიდან მხოლოდ და მხოლოდ იმისათვის კეთდება, რომ თურქულ-სომხური პროტოკოლის რატიფიცირება გაურკვეველი ვადით გადაავადოს. საერთო ჯამში, ეს ყველაფერი კავკასიის რეგიონში არსებულ მდგომარეობაზეც მოქმედებს. ის ფაქტი, რომ რუსეთი სომხეთისგან მოწყვეტილია, რუსეთისთვის საფრთხეს წარმოადგენს, რადგან მან შეიძლება, რეგიონზე არსებული გავლენაც დაკარგოს და მხოლოდ უაზრო ნაწილების – აფხაზეთისა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის ამარა დარჩეს.

— თქვენ აღნიშნეთ, რომ ბაქო პროვოკაციაზე თურქულ-სომხური პროტოკოლის რატიფიცირების ხელის შესაშლელად წავა. ამ მიმართულებით როგორ შეიძლება, განვითარდეს მოვლენები?

— როგორც ვხედავთ, თურქულ მხარეს თურქულ-სომხური პროტოკოლის რატიფიცირება დღემდე არ მოუხდენია. აზერბაიჯანში ძალიან ეშინიათ იმის, რომ ანკარა მართლაც მოახდენს პროტოკოლის რატიფიცირებას. როგორ განვითარდება მოვლენები, ჯერჯერობით ძნელი სათქმელია.

— ქართული მხარე შეშფოთებულია საფრანგეთის ხელისუფლების გადაწყვეტილებით რუსეთისთვის სამხედრო ხომალდ „მისტრალს“ მიყიდვის თაობაზე. თბილისში არ გამორიცხავენ, რომ გემი საქართველოს წინააღმდეგ იქნას გამოყენებული. როგორ შეაფასებთ ფრანგული მხარის გადაწყვეტილებას რუსეთთან სამხედრო თანამშრომლობის გაღრმავების თაობაზე იმ ფონზე, რომ რუსეთს პრეზიდენტს სარკოზის შუამავლობით ხელმოწერილ დოკუმენტში დაფიქსირებული ვალდებულებები დღემდე არ შეუსრულებია?

— სამხედრო თვალსაზრისით „მისტრალი“ საქართველოს უსაფრთხოებას არანაირ დამატებით საფრთხეს არ უქმნის. როგორც ცნობილია, უახლოეს მომავალში რუსეთსა და საფრანგეთს შორის მხოლოდ ხელშეკრულება გაფორმდება, ხოლო თავად „მისტრალი“ მხოლოდ 4-5 წელიწადში იქნება მზად. რაც შეეხება იმ საკითხს, გამოიყენებს თუ არა კრემლი აღნიშნულ გემს საქართველოს წინააღმდეგ, შეიძლება, მართლაც გამოიყენოს. თუ საკითხის სამხედრო გზით გადაჭრა გადაწყდა, როგორც რუსებს სჩვევიათ, თბილისამდე სწორედ ტანკებით მივლენ და არა საზღვაო სანაპიროთი. ამ ყველაფრის გათვალისწინებით, „მისტრალი“ საქართველოსთვის დიდად არაფერს ცვლის. რაც შეეხება ამ საკითხის პოლიტიკურ მხარეს, რა თქმა უნდა, ეს სერიოზული და მნიშვნელოვანი საკითხია. საფრანგეთში რუსეთის პრეზიდენტის დიმიტრი მედვედევის ვიზიტით, პარიზმა ასე ვთქვათ, გაამართლა კრემლის ქმედებები საქართველოს წინააღმდეგ და მედვედევის განცხადებები იმის შესახებ, რომ ის „რუსეთის ინტერესებს იცავდა“.

იხ. 4 გვ.

განსჯა

„საკმაო ნიშნებია იმისა, რომ ხელისუფლების შიგნით რთული პროცესის მიმდინარეობა ვივარაუდოთ“

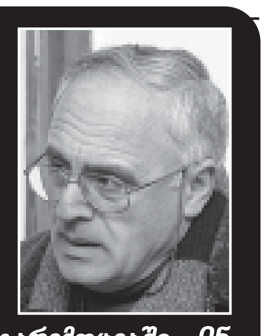

„მოდელირებული ქრონიკის“ შემდეგ საზოგადოებაში გაჩენილ განწყობებზე, აგრეთვე იმაზე, თუ რა შეიძლება ხდებოდეს პრეზიდენტის გარემოცვაში, „ინტერპრესნიუსი“ პოლიტოლოგ რამაზ საყვარელიძეს ესაუბრა.

— ბატონო რამაზ, „ტელეიმედზე“ „მოდელირებული ქრონიკის“ გასვლის შემდეგ, გარკვეულწილად, შეიძლება ვისაუბროთ ცხოვრებაზე 13 მარტამდე და 13 მარტის შემდეგ. თქვენი აზრით, რა სურათი მივიღეთ ავადსახსენებელი „მოდელირებული ქრონიკის“ შემდეგ, ერთი მხრივ საზოგადოების ხელისუფლებისადმი, მეორე მხრივ კი – საზოგადოების ოპოზიციისადმი დამოკიდებულების თვალსაზრისით?

— მას შემდეგ, რაც მოხდა, ეს ერთ-ერთი მთავარი თემაა. ხშირად ისმის კითხვა – რა მიზანს ემსახურებოდა „მოდელირებული ქრონიკა?“ ორიგინალური არ ვიქნები, თუ ვიტყვი, რომ ხელისუფლებას ოპოზიციისთვის რუსული იარლიყის ჩამოკიდება სურდა, რასაც სახელისუფლო პროპაგანდა ისედაც ხშირად აკეთებს. ამაზე ისიც მიუთითებს, რომ სიუჟეტი ოპოზიციაზე საუბრით დაიწყო, რომლის ლიდერები რუსულ ტანკებს თითქოს წინ მოუძღოდნენ, სტუდიაში მოწვეულმა სტუმრებმა აქცენტი სწორედ ოპოზიციის მოქმედებაზე გაამახვილეს. ეს ყველაფერი ოპოზიციის წინასაარჩევნო იმიჯის შელახვას ისახავდა მიზნად. მაგრამ საინტერესოა ისიც, რომ „მოდელირებულ ქრონიკაში“ აქცენტი გაკეთდა ოპოზიციის იმ ნაწილზე, რომელიც არჩევნებში არ მონაწილეობს და ფიგურა, რომელიც არჩევნებში მონაწილეობს, ალასანიას ვგულისხმობ, კონტექსტიდან ამოღებული იყო. ასე რომ, მომხდარისა და, საერთოდ, ამ პროცესის გაგება ცოტა ძნელია. ამიტომ ვფიქრობ – დასავლეთის მედიასაშუალებების ინტერპრეტაცია, რომ ეს იყო რეაქცია ბურჯანაძის მოსკოვში ვიზიტზე და მისი პოლიტიკური აქტიურობის შეჩერების მცდელობა, უფრო ახლოს არის რეალობასთან.

ხელისუფლებამ ბუმერანგის ეფექტი მიიღო. მოსახლეობამ ოპოზიცია სიუჟეტში თითქმის ვერ შეამჩნია, ყოველ შემთხვევაში – პირველ წუთებში. ძირითადი აქცენტი გადავიდა რუსულ აგრესიაზე. შემდეგ კი, როცა აღმოჩნდა, რომ საქმე სატელევიზიო დადგმასთან ჰქონდათ, საზოგადოებაში გაჩნდა აგრესია ხელისუფლებისადმი. ნანახმა და განცდილმა მოსახლეობაში დიდი შიში გააჩინა. მოსახლეობა ახლა ხელისუფლებაზე გაბრაზდა, რომელმაც, თურმე სულ ტყუილა შეაშინა და ჩააგდო შოკში. აგრესიის ადრესატი, ოპოზიციის ნაცვლად, თავად ხელისუფლება აღმოჩნდა. მომხდარის შემდეგ ხელისუფლებისთვის ძალიან მძიმე სურათი შეიქმნა.

— შედეგებით თუ ვიმსჯელებთ, ყველაზე მეტად სწორედ ხელისუფლება დაზარალდა. გარდა ამისა, საზოგადოებაში უამრავი პასუხგაუცემელი კითხვა გაჩნდა. ხელისუფლებამ ვერ გათვალა, არ გათვალა, თუ ცუდად გათვალა?

— მე მგონი, მაინც ბოლო ვერსიაა მართებული, ანუ ცუდად გათვალა.

— რა ხდება პრეზიდენტის გარემოცვაში? რჩება შთაბეჭდილება, რომ რაღაც ისეთი ხდება, რაც ჩვენ არ ვიცით? შეიძლება ასეთი ვარაუდი – რომ არა პრეზიდენტის ირგვლივ არსებული ჯგუფების სხვადასხვა ინტერესი, ხელისუფლებას ასეთი შეცდომა არ მოუვიდოდა?

— ჯგუფებს შორის გარკვეული დაპირისპირება ალბათ არის. ჩემთვის ცოტა ძნელი დასაჯერებელია, რომ არველაძისა და წამალაშვილის საუბარს რუსული სპეცსამსახური იწერდა ან აკეთებდა. ყალბი მასალის გაკეთება ხომ არც ისე იოლი სამუშაოა. ასეთი სამუშაოს შესრულება სახელმწიფო დონეზეა შესაძლებელი ან უნდა გააკეთოს რუსეთმა, როგორც ეს არველაძემ ბრძანა, მაგრამ ხომ შეიძლება ქვეყნის შიგნით იყოს გაკეთებული, ამიტომ მეჩვენება, რომ საქმე შიდა ბრძოლის ნიშნებთან გვაქვს.

მაშინაც, როცა უკრაინის თემაზე გაჩნდა ჩანაწერები, მომეჩვენა, რომ ეს საუბარიც საქართველოდან იყო გაშვებული. ასეთ რამეს რუსეთიც რომ აკეთებდეს, მანაც საქართველოში საყრდენი ხომ უნდა იპოვოს, საყრდენები არა ოპოზიციაში, არამედ – სწორედ სახელისუფლო წრეებში. საკმაო ნიშნებია იმისა, რომ ხელისუფლების შიგნით რთული პროცესის მიმდინარეობა ვივარაუდოთ.

— საუბრობენ პრეზიდენტის ირგვლივ სხვადასხვა დაჯგუფებებზე – მერაბიშვილი-ადეიშვილი, „თავისუფლების ინსტიტუტი“, უგულავა საარჩევნო ინტერესებით... თქვენი აზრით, რომელ ჯგუფს აქვს პრეზიდენტზე მეტი გავლენა?

— ჯერ ერთი, მისასალმებელია, რომ ჩვენ არ ვიცით რეალურად არსებობენ თუ არა ამგვარი ჯგუფები. ეს თემა საკმაოდ კარგად არის დახურული. არსებული სისტემა დიდი ხანია, არსებობს, მაგრამ არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ ყველა სისტემის რღვევა შიგნიდან იწყება. ამიტომ ამბობენ, რომ მეფის კარზე ვეზირებს შორის დაპირისპირება ყოველთვის არსებობს.

— ქართულ პრესაში მომხდარის ხელისუფლების დასასრულის დასაწყისად აღქმაზე მსჯელობამ, ასეთი რამ მაფიქრებინა – ვინ უწყობს „იმედგეიტით“ სააკაშვილს „უოტერგეიტს?“ 1972 წელს „უოტერგეიტის სკანდალს“ აშშ-ს პრეზიდენტ ნიქსონის გადადგომა მოჰყვა...

— ვინ უწყობს სააკაშვილს „უოტერგეიტს“ „იმედგეიტით?“. საინტერესო შედარებაა... სააკაშვილის ხელისუფლება თუ ჩაიძირა, ბევრი ისეთი ადამიანი აღმოჩნდება განწირული, ანაც მძიმე დღეში, რომელიც იერარქიულ საფეხურზე სააკაშვილისგან ძალიან შორს დგას. ადამიანთა დიდი რაოდენობა აღმოჩნდება მძიმე მდგომარეობაში. როცა საკუთარი ტყავის გადარჩენის საკითხი შეიძლება დადგეს, ხელისუფლების შიგნით შიდა პროცესების დაწყება გამორიცხული არ არის.

საკუთარი ტყავის გადარჩენის მოტივით სტალინი რომ სტალინია, მასაც თავისი გარემოცვა დაუპირისპირდა. გარემოცვა ხელისუფალს მაშინ უპირისპირდება, როცა საფრთხეს გრძნობს. იზოლაციამ, რომელშიც დღეს არის საქართველო (მხედველობაში მაქვს დასავლეთში პრეზიდენტის აშკარად შემცირებული ვიზიტები) შესაძლოა, პრეზიდენტის გარემოცვაში საკუთარ ტყავზე ზრუნვის განცდა გააჩინა. შევარდნაძის შეცდომებმა თავად მის გუნდში გააჩინა მისივე ოპოზიცია, ჟვანია-სააკაშვილის გუნდის სახით.

რაც შეეხება „იმედგეიტს“, არა მგონია, აქაც რაიმე მოხდეს, მაგრამ ის, რომ „მოდელირებულმა ქრონიკამ“ საზოგადოებაში პოლიტიკისადმი აპათია გამოიწვია, ფაქტია.

— თუ დავუშვებთ, რომ „მოდელირებული ქრონიკის“ მიზანი ბურჯანაძე-ნოღაიდელის პოლიტიკიდან გარიყვა, საზოგადოების მხრიდან ოპოზიციის მიმართ სკეპტიკური დამოკიდებულების გაჩენა იყო, ხოლო ახლა, როცა (ყოველ შემთხვევაში ჯერჯერობით ასე ჩანს), არც ერთი ეს მიზანი მიღწეული არ არის, თქვენი აზრით, როგორ შეიძლება განვითარდეს პროცესები?

— მიუხედავად იმისა, რომ ხელისუფლებამ ამ მიმართულებით ეფექტიანად ვერ იმუშავა და დარტყმის დიდი ნაწილი თავის თავზე მიიღო, მგონია, რომ ხელისუფლებამ საზოგადოებაში მაინც ჩატოვა უარყოფითი დამოკიდებულების ნალექი ბურჯანაძე-ნოღაიდელის პოლიტიკური ხაზის მიმართ. მეორე შედეგი არის ის, რაც შეიძლება მიზანში ჩადებული არ ყოფილიყო – ოპოზიციურად განწყობილმა მოსახლეობამ არჩევნებს თავი საერთოდ აარიდოს.

„მოდელირებული ქრონიკის“ შემდეგ ძირითადი დამოკიდებულება, რაც საზოგადოებაში გაჩნდა, ასეთია – ხელისუფლება უშვებს შეცდომებს. საერთოდ, როცა ვინმეს ქცევა სერიოზულობას კარგავს, იმასთან ურთიერთობას თავს არიდებენ ხოლმე. ეს ჯერ მხოლოდ ჩვენდამი უცხოელების დამოკიდებულებაში იკვეთება, მერე კი შეიძლება საკუთარი მოსახლეობის პოლიტიკასთან დამოკიდებულებაში გამოიკვეთოს. არ გამოვრიცხავ, რომ ყველაფერმა, რაც ქართულ პოლიტიკაში ხდება, საზოგადოებაში აპათია გამოიწვიოს, პოლიტიკური თვალსაზრისით ხალხი გახდეს ისეთივე პასიური, როგორც ეს მარაზმში მყოფი ბრეჟნევის დროს იყო და არჩევნებზე მოსახლეობის დიდი ნაწილი საერთოდ არ მივიდეს. ვერ ვიტყვი, რომ ეს საქართველოსთვის კარგი იქნება, მაგრამ ხელისუფლებისთვის ეს შეიძლება ძალიან მომგებიანი აღმოჩნდეს.

კობა ბენდელიანი

◉ სკანდალი აშშ-ში

5 მარტს აშშ-ის ფედერალურმა პროკურორებმა საგარეო კორუფციული პრაქტიკის გახმაურებული საქმის უფრო ფართო ხედვა წარმოადგინეს. თავდაცვითი მომარაგების სფეროს 22 ჩინოვნიკს ქრთამის აღების მცდელობაში ედება ბრალი

განახლებულ საბრალდებო დოკუმენტში, რომელიც ბრალდებულის დენიელ ალვირეზის წინააღმდეგ აშშ-ის ვაშინგტონის საოლქო სასამართლოში (კოლუმბიის ოლქი) შეიტანეს, შეერთებულმა შტატებმა ის მტკიცებულებები წარმოადგინა, რომლებიც დოკუმენტის თანახმად, ქრთამის აღებაში 22 ბრალდებულის საქმეს ერთმანეთს უკავშირებს.

ალვირეზმა, რომელიც თავდაცვითი და სამართალდამცველი სტრუქტურების მიმწოდებელი კომპანიის ALS Technologies-სთვის მუშაობდა, მისი ადვოკატის მაიკ ვოლკოვის თქმით, თავი დამნაშავედ სცნო. ამ აღიარებისა და სასამართლო გარიგების ფარგლებში ის ხელისუფლებასთან უფრო დიდი საქმის წარმოების პროცესში ითანამშრომლებსო, — განაცხადა ვოლკოვმა.

კორუფციული შეთქმულება

განახლებული ბრალდება

განახლებულ დოკუმენტში მოყვანილია ახალი დეტალები შესაძლო მექრთამეობის იმ ფაქტზე, რომელიც უცნობი აფრიკული ქვეყნის პრეზიდენტის დაცვის აღჭურვისათვის განკუთვნილ 15-მილიონიან გარიგებას უკავშირდება (როგორც Main Justice-მა გაარკვია, ეს ქვეყანა გაბონია).

აშშ ამტკიცებს, რომ ალვირეზი და მისი თანამშრომელი, ბრალდებული ლი ალენ ტოლესონი, მთავრობის იმ წარმომადგენელთან შეხვედრაში მონაწილეობდნენ, რომელიც აფრიკულ ქვეყანასთან გარიგებაში შუამავლის როლს ასრულებდა. საინფორმაციო გამოშვებებისა და სასამართლო მოსმენების დროს ეს წარმომადგენელი იდენტიფიცირებული იყო როგორც რიჩარდ ბისტრონგი, ფლორიდის საერთაშორისო გაყიდვების კომპანია Armor Holdings-ის ყოფილი ვიცე-პრეზიდენტი (დღეს Armor Holdings-ი BAE Systems-ის შვილობილი კომპანიაა).

ალვირეზი ბისტრონგთან თანამშრომლობდა, რომელიც საბრალდებო დოკუმენტში „№1 პირად მოიხსენიება“, რათა დადგენილიყო აფრიკული ქვეყნის თავდაცვის სამინისტროსთვის 415 მილიონი ღირებულების საქონლის გადაცემის პროცესში მონაწილე სხვა კომპანიები და პირები. ამ გარიგებიდან 20 პროცენტი, დაახლოებით 3 მილიონი დოლარი „საკომისიოს“ სახით უნდა გადახდილიყო და ის ქრთამად უნდა გადაეცათ, — აცხადებს ბრალდების მხარე.

3 მილიონიდან ნახევარი, ქრთამის სახით თავდაცვის სამინისტროსთვის უნდა გადაეხადათ, ხოლო დანარჩენი ნახევარი „№1 პირს“ და უცნობი აფრიკული ქვეყნის აგენტს უნდა გაეყოთ, რომელიც რეალურად FBI-ის ფარული აგენტი გახლდათ, — ნათქვამია ბრალდებაში.

შემდგომში „№1 პირი“ დაეთანხმა ალვირეზს, რომ ქრთამის ნაწილს მასაც გადაუხდიდა, ხოლო ალვირეზი თავის მხრივ დასთანხმდა ამ თანხის ნაწილი თავისი თანამშრომლისთვის ტოლესონისთვის გაეყო — ნათქვამია დოკუმენტში. დანარჩენი 22 ბრალდებული საქმეში აფრიკულ ქვეყანასთან 15-მილიონიანი გარიგების მიმწოდებლად მოიხსენიება (ალვირეზის კომპანიას ცრემლმდენი აირის ჭურვებით და გამშვებებით მომარაგება ევალებოდა)...

დოკუმენტში წარმოდგენილია ახალი ბრალდებები: საქართველოში 2008 წლის დასაწყისში თავდაცვის სამინისტროს ოფიციალური პირებისათვის ქრთამის გადაცემა, როდესაც ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკა სადავო ტერიტორიების გამო რუსეთთან ომისთვის ემზადებოდა.

ქართული ბრალდებები

ბრალდებაში ცალკეა მოყვანილი ახალი ცნობები, რომელშიც ნათქვამია, რომ ალვირეზის კომპანიასთან დაკავშირებული გაყიდვების აგენტი (მისი ვინაობა არ სახელდება) ისრაელიდან 2008 წლის თებერვალში მას საქართველოს მთავრობისთვის 14 მილიონი ერთეული საბრძოლო მასალის (M855) მიყიდვის თაობაზე დაუკავშირდა. ალვირეზმა იცოდა, რომ ისრაელელი გაყიდვების აგენტი ქრთამს უხდიდა საქართველოს მთავრობის ჩინოვნიკებს, რათა მათ ხელი შეეწყოთ კონტრაქტის გაფორმებისთვის, — ამბობს სახელმწიფო ბრალდება.

გაყიდვების აგენტმა ისრაელის უცნობი კომპანიისგან, რომელთანაც გარიგება ჰქონდა, დაახლოებით 3.9 მილიონი დოლარის ღირებულების საბრძოლო მასალა შეისყიდა. შემდეგ ისრაელელმა აგენტმა საქართველოს მთავრობას საბრძოლო მასალა 4.7 მილიონად მიჰყიდა და ალვირეზს კონტრაქტის ხელშეწყობისთვის 112 000 დოლარი საკომისიოს სახით გადაუხადა, — ნათქვამია ბრალდებაში.

2008 წლის ივლისში, გაყიდვების აგენტმა გაყიდვების მეორე დაუდგენელ „კორუმპირებულ“ მაიამელ აგენტთან ერთად, იმ კომპანიიდან, რომელთანაც გარიგება ჰქონდა, საქართველოს 7.2 მილიონი ერთეული საბრძოლო მასალის პარტია მიჰყიდა — ნათქვამია ბრალდებაში. ალვირეზმა სავარაუდოდ ამ შეთანხმებაში მონაწილეობისთვის 57 600 დოლარი მიიღო.

2008 წლის აგვისტოში სადაო ტერიტორიის — სამხრეთ ოსეთის ირგვლივ დაძაბულობა გამწვავდა და შეიარაღებულ კონფლიქტში გადაიზარდა. ეს კონფლიქტი საერთაშორისო კრიზისის მიზეზი გახდა. შეერთებული შტატები, საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის ძველი მოკავშირე, დაძაბულობის განმუხტვას უშედეგოდ შეეცადა.

რუსეთმა დაბომბა საქართველოს შავი ზღვის პორტი ფოთი და საქართველოს ქალაქებსა და ინფრასტრუქტურას მძიმე ზიანი მიაყენა. ჩრდილო-ატლანტიკური ორგანიზაციის ხომალდები მობილიზებულ იქნა იმისთვის, რასაც დასავლური სამხედრო ალიანსი ჰუმანიტარულ დახმარებას უწოდებდა. რუსებმა ეს განმარტება არ მიიღეს. ბრძოლა რამდენიმე დღეში დასრულდა, მაგრამ მოგვიანებით რუსეთმა სამხრეთ ოსეთი და კიდევ ერთი სადაო ტერიტორია აფხაზეთი დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ აღიარა. საქართველომ მიიღო რეზოლუცია, რომელშიც ეს ტერიტორიები რუსეთის მიერ ოკუპირებულად გამოაცხადა.

გამოქვეყნებული ანგარიშების თანახმად, ისრაელი საქართველოს კონფლიქტის მსვლელობისას სამხედრო აღჭურვილობით ამარაგებდა.

2008 წლის ოქტომბერში გაყიდვების აგენტი, რომლის სახელიც უცნობია, ალვირეზს უკავშირდება, რათა ეს უკანასკნელი მას საქართველოსთვის საკვების (MREძ მიყიდვაში დაეხმაროს, — ნათქვამია ბრალდებაში. ალვირეზმა გარიგებისთვის გაყიდვების უცნობი აგენტისგან 15 000 დოლარი მიიღო, იმავდროულად ალვირეზმა იცოდა, რომ აგენტმა MRE-ს კონტრაქტის მოპოვებისთვის „კორუფციული ფული“ გაიღო, — ნათქვამია დოკუმენტში.

უფრო დიდი საქმე

ალვირეზს და ტოლენსს FCPA-ს დარღვევის გამო თავდაპირველად ბრალი 11 დეკემბერს დახურულ დოკუმენტში წაუყენეს. ცალკე დოკუმენტებით დანარჩენ ექვმიტანილებს აშშ-დან და სხვა ქვეყნებიდან, ბრალი იმავე დღეს წაუყენეს. პირველი ბრალდება იანვარში, ლას ვეგასში 22 ექვმიტანილიდან 21-ის დაკავების შემდეგ გახდა საჯარო.

ექვმიტანილები ლას ვეგასში გაბონის თავდაცვის მინისტრთან შესახვედრად ემზადებოდნენ. წაყენებული ბრალდების თანახმად და იმ პირის ცნობით, ვინც კარგად იცნობს საქმეს, ამ შეხვედრაზე იმ გაბერილი ფასებიდან, რომლითაც გარიგების „მეორე ფაზაზე“ გაბონს საქონელი მიყიდეს, თითოეულის წილი 60 პროცენტს შეადგენდა.

პირველი საბრალდებო დოკუმენტების გახსნის შემდეგ, თითოეული ცალკე საქმედ განიხილებოდა, რადგან ბრალდებულებს შორის გარიგების არსებობაზე არაფერი იყო ნათქვამი. შემდგომში 3 თებერვლის სასამართლო მოსმენებზე ვაშინგტონის ფედერალურ სასამართლოში, იუსტიციის დეპარტამენტის პროკურორებმა განაცხადეს, რომ მათი აზრით, ბრალდებულები ერთი დიდი გარიგების მონაწილეები არიან. ეს ფაქტი, დაცვის მხარისა და მოსამართლე რიჩარდ ლეონიდისთვის, რომელსაც სასამართლო პროცესი მიჰყავდა, შოკისმომგვრელი აღმოჩნდა.

დაცვის მხარემ ეჭვი შეიტანა იმაში, თუ რამდენად ფლობს ბრალდების მხარე საკმარის მტკიცებულებებს მასობრივი შეთქმულების დასასაბუთებლად.

ალვირეზის ადვოკატმა ვოლკოვმა განაცხადა, რომ მისი აზრით ბრალდებასთან შეთანხმებაზე სხვა ბრალდებულებიც წავლენ, რომ მთავრობა აფართოვებს გამოძიებას და შესაძლოა მან სხვა თავდაცვით-საწარმოო კომპანიებსაც მიაკვლიოს. იგი ამბობს, რომ არ გაუკვირდება, თუკი გამოძიება, რომელიც სხვა ქვეყნებთან გაფორმებულ გარიგებებსაც შეისწავლის (დაწყებულს ლათინური ამერიკიდან და დამთავრებულს ახლო-აღმოსავლეთითძ ბრალდებას სხვა პირებსაც წაუყენებს.

ბრალდების მხარე ალვირეზის მიერ გარიგებებით მიღებული ყველა თანხის კონფისკაციას მოითხოვს.

◉ ვარაუდი

„რუსეთს ხელები აპრილის შემდეგ გაეხსნება“

(მესამე გვერდიდან)

რუსეთის მიმართ ასეთი პოზიცია სერიოზულ საფუძველს ქმნის იმისა, რომ სამომავლოდ მოსკოვმა აღნიშნული პოლიტიკური მხარდაჭერა ამა თუ იმ გადაწყვეტილების მიღებისას თავის სასარგებლოდ გამოიყენოს, რაც, რა თქმა უნდა, ძალზე შემაშფოთებელია.

— პრეზიდენტ მედვედევის განკარგულებით, რუსეთში მერვე ფედერალური ოლქი — ჩრდილოეთ კავკასია შეიქმნა. რამ განაპირობა ახალი ოლქის შექმნა და რატომ არ მოხვდა ადიღეთის რესპუბლიკა ამ ოლქში?

— ადიღეის რესპუბლიკა კრასნოდარის მხარეს ეკუთვნის, იქ კი, როგორც იცით, ოლიმპიადა უნდა ჩატარდეს და, ჩემი აზრით, სწორედ ამას უკავშირდება ამ რესპუბლიკის ახალ ოლქში არმოხვედრა. რაც შეეხება იმას, რატომ შეიქმნა მერვე ფედერალური ოლქი, ეს იმის დასტურია, რომ ამ ოლქში შემავალ რესპუბლიკებში ურთულესი მდგომარეობაა და ის დღითი დღე უარესდება. იქ იატაკქვეშა, კარგად ორგანიზებული ძალები მოქმედებენ, რომელთა წინააღმდეგ კრემლი სადღეისოდ წარუმატებელია.

— იმას, რომ ჩრდილოეთ კავკასიაში მდგომარეობა ურთულესია, რუსული მედიის მიერ გავრცელებული ინფორმაციებიც მოწმობს. რამდენად შეცვლის მდგომარეობას აღნიშნულ რესპუბლიკებში ახალი ფედერალური ოლქის ჩამოყალიბება?

— არა მგონია, მედვედევის ამ გადაწყვეტილებამ იქ არსებულ ურთულეს სიტუაციაზე რაიმე გავლენა იქონიოს. ფედერალური ოლქის შექმნისთანავე გაკეთდა განცხადებები, რომ ჩრდილოეთ კავკასიაში უმუშევრობის პრობლემაა მოსაგვარებელი და ეკონომიკის განვითარებას დაიწყებენ. თუმცა მსგავსი განცხადებები არაფრისმომცემია და არასწორი მიდგომაა იმ პრობლემების მიმართ, რომელიც ამ რესპუბლიკებში პირველ პლანზეა.

— უკრაინის ახალი პრეზიდენტი პრორუსული განწყობით ცნობილი ვიქტორ იანუკოვიჩი გახდა. თქვენი პროგნოზით, როგორ განვითარდება რუსულ-უკრაინული ურთიერთობები და იქნება თუ არა იანუკოვიჩი კრემლის მიმართ „მორჩილი“?

— რუსეთში იანუკოვიჩის გაპრეზიდენტება ძალიან დიდ წარმატებად ფასდება. კრემლისთვის უპირველესი ამოცანაა, კიევმა სევასტოპოლის საკითხი მოაგვაროს, თუმცა როგორ გადაწყვეტს აღნიშნულ საკითხს იანუკოვიჩი, ბუნდოვანია. რუსეთში ფიქრობენ, რომ თუ უკრაინაში წარმატებას მიაღწიეს და მათთვის უფრო „ჯანმრთელი ძალები“ მოვიდნენ ხელისუფლებაში, ახლა საქართველოს ჯერია და ჰგონიათ, რომ წარმატებას აქაც მიაღწევენ. თუ მართლაც ასე მოხდა, კრემლისთვის საუკეთესო დრო დადგება, მოსკოვი საკუთარი გავლენის გაძლიერებას მოახერხებს და პოსტსაბჭოთა სივრცის იმპერიაში რეინტეგრაცია განხორციელდება. ეს პირადად ვლადიმერ პუტინისა და დღევანდელი მთავრობის სტრატეგიული მიზანია.

— საქართველოშიც მუდმივად მიდის საუბარი იმაზე, რომ რუსეთის ხელისუფლება ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებზე გავლენის შესანარჩუნებლად ყველაფერს გააკეთებს. ამ კონტექსტში ქართველი ოპოზიციონერების კრემლში ვიზიტებს უარყოფითად აფასებენ. თქვენ როგორ ფიქრობთ, რისთვის ხვდება კრემლი ქართული ოპოზიციის წარმომადგენლებს?

— ბუნებრივია, რუსეთი ცდილობს, საქართველოშიც მოძებნოს „ჯანსაღი ძალები“, რომლებიც სამომავლოდ ხელისუფლებაში მოვლენ და მასთან იმეგობრებენ. ამის შესახებ ღიად რუსეთის საგარეო უწყებამაც გააკეთა განცხადება. რამდენადაც ჩემთვის არის ცნობილი და ამის შესახებ მაღალი რანგის პოლიტიკოსებს უთქვამთ, ნინო ბურჯანაძეს კრემლში დიდი ხნის განმავლობაში ეპატიჟებოდნენ, მისი ვიზიტი მაღალი რანგის პოლიტიკოსების მიერ მზადდებოდა და შესაბამისად, ნოღაიდელის ვიზიტებთან შედარებით, უფრო მაღალი რანგის იყო. ასეა თუ ისე, პირადად ჩემთვის ბურჯანაძის ვიზიტი იმ ძირძველი ტრადიციის გაგრძელებაა, რომლის ფარგლებშიც ხელისუფლებაში მოსვლის მსურველი პოლიტიკოსები ერთგვარი საშვის მისაღებად ყაენის კარზე დადიან და თავს უხრიან. ვნახოთ, რამდენად წარმატებული იქნება უკრაინული წარმატებით შეგულიანებული კრემლის გეგმა საქართველოს შემთხვევაში.

ლევან ჟითანავა,
საინფორმაციო სააგენტო „პირველი“

გლობუსი

ისტორიული ფაქტები სხვაზე მეტყველებს

„სტალინი იყო საშინელება, სულიერი სიმახინჯე, რომელმაც შექმნა ქვეყნის ანტიადამიანური მართვის სისტემა, აგებული ტყუილზე, ძალადობასა და ტერორზე. მან განახორციელა საკუთარი ხალხის გენოციდი და პირადად პასუხისმგებელია მილიონობით უდანაშაულო ადამიანის სიკვდილში. სტალინურ რეპრესიებში დაღუპულთა რაოდენობა უტოლდება დიდი სამამულოს დანაკარგს“. ეს სიტყვები არ ეკუთვნის რიგით ანტისტალინელ რუს ლიბერალ ისტორიკოსს, ის რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის გავლენიანი პირის, არქიეპისკოპოს ილარიონისაა. მსგავსი მოსაზრებით აღსავსეა რუსული პრესა. მას ტოლს არც ტელეკომპანიები უდებენ. განსაკუთრებული აქტიურობით გამოირჩევიან ადამიანის უფლებების დამცველები, როგორებიცაა ლუდმილა ალექსეევა, ლატინინა და სხვები. ისინი ბრალს სდებენ სტალინს ომის დასაწყისში არაეფექტიან მართვაში, რამაც გამოიწვია ტერიტორიების ოკუპაცია და ადამიანთა დიდი მსხვერპლი. ლიბერალთა აზრით ყოველივე ეს მხედართმთავართა, მათ შორის ტუხაჩევსკის, განადგურების და ახალი სამხედრო კადრების უცოდინარობის შედეგი იყო, გარდა ამისა ჰიტლერისადმი სტალინის მანიაკური შიშის და იმავდროულად ნდობისა, რომ ის თავს არ დაესხმოდა საბჭოეთს. ანტისტალინური რიტორიკა პიკს გამარჯვების 65-ე წლისთავის აღსანიშნავ იუბილეზე მიაღწევს და როგორც ჩანს მის შემდეგაც გაგრძელდება.

დემოკრატიის წყალობით უარყოფით მოსაზრებასთან ერთად დადებითიც გაისმის, თუმცა პირველი აჭარბებს მეორეს, რაც მართული პროპაგანდისტული მანქანის ძალისხმევის შედეგია. **ორი თვეც და მსოფლიო აღნიშნავს გამარჯვების დღეს. განსაკუთრებით ემზადება რუსეთი, რაც უნებლიეთ დაკარგული სახის აღდგენის მცდელობა იქნება. რუს ლიბერალთა და მას აყოლილ პოლიტიკოსთა ნაწილის ანტისტალინურმა განცხადებებმა თავისი შედეგი გამოიღო — რუსეთის როლის დაკნინება. დასავლეთმა არც ამჯერად დააყოვნა და რუსული ანტისტალინური განწყობა თავის სასარგებლოლდ შეატრიალა. როდესაც ფაშიზმის ნამდვილი დამმარცხებელი თვით აცხადებს, რომ საბჭოთა ხელმძღვანელობა, განსაკუთრებით მხედართმთავრობა, უმეცარ ბრბოს წარმოადგენდა, მან არ იცოდა არც სამხედრო ტაქტიკა, არც სტრატეგია და არც პოლიტიკა, ძნელია ვინმე დაარწმუნო, რომ ასეთი, შეძლებდა ომში გამარჯვებას კარგად შეიარაღებულ და ზედმიწევნით გაწვრთნილ ფაშისტურ არმიაზე. როდესაც რუსი ლიბერალები გერმანული სამხედრო მანქანის დამარცხებაში მხოლოდ რუსულ ყინვას, უცხოურ დახმარებას და ხალხის თავგანწირვას ხედავენ, რა გასაკვირია, რომ ამერიკულმა პროპაგანდამ დააყოვნოს?**

საბჭოეთის ტრიუმფალურ გამარჯვებას წყალი რომ შეუყენა დასავლეთმა, რუსეთის ხელმძღვანელობამ მაშინ იტაცა თავს ხელი. დაგვიანებული ხომ არ არის? ალექსეევებზე, ალბაცებზე, ნოვოდვორსკაებზე, რაძიხრავსკებზე, ბუნტმანებზე, სხვებზე აყოლა კარგს რომ არაფერს მოუტანდათ, გვიან გაიგეს. აღნიშნული კატეგორიისთვის მთავარია ოკეანისგადაღმელ პატრონთა აყოლა ყბადაღებულ ადამიანის უფლებების დაცვაში, თუმცა ამ თემაზე ისინი ხმაგაკმენდილნი არიან, როდესაც საკითხი სააკაშვილის სამფლობელოს ეხება, პირიქით, ნოვოდვორსკაია უშვერი სიტყვებით ლანძღავს სააკაშვილის მოწინააღმდეგე ოპოზიციას.

რუს ლიბერალებსა და საქართველოს ხელისუფლებას შორის სტალინის საკითხში ერთსულოვნება სუფევს. ქუთაისის გმირა მემორიალის აფეთქებას ისინიც, ისე, როგორც ქართული საზოგადოების დიდი ნაწილი, აუღელვებლად შეხვდა. მემორიალის აფეთქება არ უნდა გაგვიკვირდეს, როდესაც ახალგაზრდებში ამგვარ მოსაზრებასაც მოჰკრავ ყურს — რუსის ყოფნას, გერმანელის ყოფნა ჯობდაო. მხედველობაში ჰიტლერის გამარჯვება აქვთ — „მერსედესებით“ ვივლიდითო. ცხადია „ვოლგას“, „მერსედესი“ სჯობს, მაგრამ არ მგონია, გამარჯვებული ფაშიზმის სურვილი ყოფილიყოს გალაღებული ქართველის „მერსედესში“ ხილვა. ფაშისტური იდეოლოგიის შორს მიმავალი გეგმებით ბევრ ერს, მათ შორის ქართველებს, კრემატორიუმი თუ არა, გადასახლება და კატორღული შრომა არ ასცდებოდა.

საღად მოაზროვნე მსოფლიოსთვის საბჭოეთის და სტალინის როლი ფაშიზმზე გამარჯვებაში ფასდაუდებელია, რამეთუ მეორე მსოფლიო ომის დროს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე გამოვლენილმა ფაშისტთა ენით აუწერელმა სისასტიკემ დაარწმუნა ის გერმანიის რაიხის ანტიჰუმანურობაში, ისე, როგორც არქიეპისკოპოს ილარიონის წინამორბედნი სამამულო ომის დროს სტალინის როლის მნიშვნელობაში. განსაკუთრებული მადლიერება იყო გამოხატული რუსეთის მართლმადიდებლური ეკლესიის საეპისკოპოსო მიერ 1949 წლის 21 დეკემბერს, სტალინის 70 წლისთავთან დაკავშირებით გაგზავნილ წერილში. იმ დღეს მოსკოვის ყველა ეკლესიაში ჩატარდა საზეიმო წირვა. ერთ-ერთში მრევლს სიტყვით მიმართა მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქმა ალექსი I: „დღეს ჩვენი ქვეყანა ზეიმობს ჩვენი ბელადის, იოსებ ბესარიონის ძე სტალინის დაბადების დღეს. ყველა ვინც იცნობს ჩვენს ბელადს მოხიბლულია მისით, ის გიპყრობს ყურადღებიანი დამოკიდებულებით, ნებისმიერი საქმისადმი გამოვლენილი სიყვარულით, ყველა საკითხში ჩახედულებით, ჭკუით, სწრაფი, სასიკეთო გადაწყვეტილებებით მის წინაშე დასმული პრობლემების მიმართ. ჩვენ, ღვთის მსახურნი ვალდებულნი ვართ მადლიერებით აღვნიშნოთ ეკლესიისათვის ბელადის მიერ გაკეთებული საქმეები. წმიდა ეკლესია მასში ხედავს ნამდვილ დამცველს“. იმჟამინდელი ეკლესიისათვის უცხო არ იყო სტალინის ისეთი ეპითეტებით შემკობა, როგორებიცაა: „ღმერთის მიერ მოვლენილი ბელადი“, „ჩვენი ხალხის უსაყვარლესი მამა“ და სხვა. თანამედროვე აზროვნებისათვის სახამუშო ეპითეტები იმ ჟამისათვის ჩვეულებრივად ითვლებოდა არა მარტო საბჭოთა კავშირში, არამედ უცხოეთშიც. „სიბნელე უეცრად გასხივოსნდა, მოხდა ისეთი რამ, რამაც გულისცემა ამიჩქარა, მივხვდი, რომ შემოვიდა სამყაროს მბრძანებელი, ჩვენი ფადიშაჰი. მე უმალ დავეცი მის ფეხთ. ვემთხვიე მის ტანსაცმელს. თავბრუ მესხმოდა. ვერ შევძელი მისთვის თვალის გასწორება. ფადიშაჰი დაელაპარაკა ოსტატ ოსმანს. ჩემში ამან დიდი სიამაყე გამოიწვია, ვინაიდან ის ელაპარაკებოდა იმ ადამიანს, ვისაც ფადიშაჰამდე მე ველაპარაკებოდი“ — ეს სიტყვები თანამედროვე თურქი მწერლის, ნობელის პრემიის ლაურეატის ორჰან პამუკის რომანის „მე მქვია წითელის“ გმირს, კარას ეკუთვნის და აღწერს გასული საუკუნის დასაწყისის თურქეთს.

ვგონებ გასაკვირი არ უნდა იყოს იმჟამინდელი ტერმინოლოგია, მით უმეტეს მაშინ, როდესაც გარკვეულ საფასურად ანალოგიურს თუ არა, მიახლოებულს მაინც გაიგებთ, თუნდაც ისეთი „ობიექტური“ საზოგადო მოღვაწისგან, როგორადაც თავის თავს თვლის ჩვენთვის ნაცნობი ნოვოდვორსკაია. ერთ-ერთ რუსულ ტელეარხზე გამოსვლის დროს მან ისეთი ქება-დიდება შეასხა სააკაშვილს, ქების ობიექტიც კი გაწითლდებოდა, და ისიც დაუმატა, ალბათ ორატორული ნიჭის ხაზგასასმელად, პარლამენტში გამოსვლის დროს ორი საათი ზეპირად ილაპარაკაო. სჩანს ნოვოდვორსკაიასთვის სრულიად უცნობია გამჭვირვალე სუფლიორი, ანუ დაფა, რომელზეც მაყურებლისთვის უხილავად მორბენალი სტრიქონი იწერება. სხვა მაგალითების მოყვანაც შეიძლება. გუნდრუკის კმევა, მეტწილად დაუმსახურებლად, დღესაც ძალაშია და რა გასაკვირია, რომ იმჟამინდელი რუსული ეკლესიის განწყობა სტალინისადმი ასეთი ყოფილიყო? მით უმეტეს, როდესაც არსებობდა შესაბამისი გარემოებები.

რუსულ ეკლესიასა და საბჭოთა სახელმწიფოს შორის მჭიდრო თანამშრომლობას 1927 წლის 29 ივლისს, საპატრიარქოს მიერ გამოცემული დეკლარაციით ჩაეყარა საფუძველი. დეკლარაციაში აღინიშნა ეკლესიის ახალი კურსის შესახებ — მიმართული საბჭოთა მთავრობასთან ურთიერთობის ჩამოყალიბებისკენ. „მთავრობის სიხარული და წარმატება, ჩვენი სიხარული და წარმატებაა, წარუმატებლობა, ჩვენი წარუმატებლობა“, აღნიშნული იყო დოკუმენტში. მოგვიანებით, 1943 წლის 4 სექტემბერს კრემლში გაიმართა ისტორიული შეხვედრა სტალინსა და სამ მიტროპოლიტს — მოსკოვის, სერგის, ლენინგრადის, ალექსისა და კიევის, ნიკოლოზს შორის. შედეგად — 8 სექტემბერს მოსკოვში მოწვეულ იქნა საეკლესიო კრება, ხოლო 12 სექტემბერს, 8-წლიანი შესვენების შემდეგ გამოვიდა საპატრიარქოს ჟურნალი. პატრიარქ სერგის გარდაცვალების შემდეგ, 1945 წლის 31 იანვრიდან, 2 თებერვლის ჩათვლით, გაიმართა რუსეთის მართლმადიდებლური ეკლესიის დიდი კრება, რომელშიც მონაწილეობდნენ კონსტანტინოპოლის, იერუსალიმის, საქართველოს, ანტიოქიის და სხვა დელეგაციები, ღონისძიება მთლიანად დააფინანსა სახელმწიფომ. გარდა სასტუმროსა და უფასო კვებისა, სტუმრებს უფასოდ ემსახურებოდათ მსუქუბი ავტომანქანები და ავტობუსები. კონსტანტინოპოლის, იერუსალიმის, საქართველოს და სხვა ავტოკეფალური ეკლესიების პატრიარქებს ემსახურებოდათ ლიმუზინები. მათ თბილი ტანსაცმელიც დაურიგეს. კრებამ ალექსი აირჩია მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქად და რაც უმნიშვნელოვანესია, მიიღო რუსული ეკლესიის მმართველობის დებულება. სწორედ ამ დოკუმენტმა ჩაუყარა საფუძველი რუსული ეკლესიის სამართლებრივი ბაზის განმტკიცებას. კრების დასასრულს უცხოელ სტუმრებს საჩუქრად გადაეცათ სახელმწიფო მუზეუმების ფონდიდან გამოტანილი 80 ძვირფასი საეკლესიო ნივთი. 1948 წლის 8-19 ივლისს საბჭოთა კავშირში ფართოდ აღინიშნა რუსული მართლმადიდებლური ეკლესიის 500 წლისთავი, რომელშიც მონაწილეობას ღებულობდნენ საზღვარგარეთის ქვეყნების დელეგაციები.

რუსული ეკლესიის მაღალი წარმომადგენლები სტალინს თვლიდნენ, როგორც ახალ კონსტანტინეს, რომელმაც მოახდინა რუსული ეკლესიის ლეგალიზაცია, ხოლო ეპისკოპოსობას მიანიჭა სახელმწიფო მსახურთა უმაღლესი სტატუსი. ისევე, როგორც რომის იმპერატორმა, რომელმაც 313 წელს ქრისტიანობა სახელმწიფო რელიგიად გამოაცხადა, სტალინმა რელიგია აიყვანა სახელმწიფო რანგში, რელიგიის მდევრისაგან ის გახდა რელიგიის მფარველი. ასეთი იყო სტალინის მიმართ რუსული ეკლესიის აზრი. თუ 1939 წელს რუსეთში რეგისტრირებული იყო 400 მართლმადიდებლური ეკლესია, 1949 წელს მათი რაოდენობა 15.000-მდე გაიზარდა. შეიქმნა 75 მონასტერი, 2 სასულიერო აკადემია, 8 სემინარია. სტალინის დროს ეკლესიამ მყარად დაიკავა ადგილი სახელისუფლებო ვერტიკალში.

როგორც აღნიშნულიდან ჩანს, ორ სტალინთან გვაქვს საქმე, ეკლესიის დაუძინებელ მტერთან და მფარველთან, რაც თავისთავად მიგვანიშნებს რევოლუციის შემდეგ თითქმის ყველა ბოლშევიკის ეკლესიისადმი მკვეთრ, ნეგატიურ დამოკიდებულებაზე. შეძლებდა თბილისის სასულიერო სასწავლებლის ყოფილი სემინარისტი საკუთარი განსხვავებული პოზიციის დაფიქსირებას? 1927 წელს, როდესაც მან განიმტკიცა პოზიციები, როგორც პარტიაში, ისე სახელმწიფოში კარდინალურად შეცვალა რელიგიის მიმართ დამოკიდებულება. საყურადღებოა ერთი ასეთი ამბავი, რომელსაც თავის წიგნში აღწერს სსრკ-ს საგარეო საქმეთა მინისტრი ანდრია გრომიკო. 1939 წელს, როდესაც გრომიკოს აგზავნიდნენ აშშ-ი საბჭოთა საელჩოს მრჩევლად, მას გაესაუბრა სტალინი, რომელმაც ჰკითხა თუ რამდენად კარგად ფლობდა ინგლისურს. „ვსწავლობ და ვლახავ სიძნელეებს, თუმცა პრაქტიკის გარეშე მიჭირსო“ — მიუგო გრომიკომ, რასაც უმალ მოჰყვა სტალინის რჩევა: **„იქ ყოფნის დროს დროდადრო შეიარეთ ამერიკულ ეკლესიებსა და საყდრებში და მოუსმინეთ მოძღვართა ქადაგებას. ისინი გარკვევით ლაპარაკობენ, სუფთა ინგლისურზე, დიქციაც საუკეთესო აქვთ. საზღვარგარეთ მყოფი ბევრი რუსი რევოლუციონერი ხშირად მიმართავს ენის სწავლისა და დახვეწის ასეთ მეთოდს“. გრომიკოსთვის ათეისტი სტალინის სიტყვების მოსმენა გასაოცარი იყო.**

ამ ისტორიული ფაქტების გაცნობის შემდეგ მთავარი იტყვის — სტალინი იძულებული იყო ასე მოქცეულიყო, თორემ სინამდვილეში სწორედ მის რეპრესიებს ემსხვერპლა მრავალი სასულიერო პირიო. ასეთისათვის ისტორიულ ფაქტებს არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს. სახელმწიფოს უხეში პროპაგანდის წყალობით მიწასთან არის გასწორებული იმ ეპოქის ნებისმიერი დადებითი ფაქტი. ადამიანის უფლებების დარღვევებს ჰქონდა ადგილიო, უტუხად აცხადებენ დღევანდელი „დამცველები“, თანაც წამითაც ყურადღებას არ აქცევენ მათი ფავორიტების ქცევას, თუნდაც სააკაშვილის, რომლის ავადმყოფურმა აზროვნებამ საქართველოს მოსახლეობა მორიგ შოკში ჩააგდო და როგორც ამბობენ გამოუსწორებელი ზიანი მიაყენა ადამიანთა ჯანმრთელობას და სიცოცხლეს. **ის, რაც ხელისუფლების დაკვეთით განახორციელა ტელეკომპანია „იმედმა“ ადამიანის უფლებების უხეში დარღვევა და აბუჩად აგდებაა, თუმცა ანალოგიურს არცთუ იშვიათად ჰქონდა ადგილი გასული საუკუნის სამოციანი წლების ამერიკაში — ადამიანის უფლებების დამცველი მებაირაღე ქვეყანაში. ცივი ომის პერიოდში აშშ-ს მოსახლეობას არაერთხელ განუცხადა მსგავსი სახელისუფლებო — სატელევიზიო შოკი. ანუ საბჭოთა კავშირის ბირთვული თავდასხმა ნამდვილი დემოკრატიის ნაკრძალზე (აშშ-ზე). სამწუხაროა, რომ სააკაშვილის ამერიკელი მრჩევლები საქართველოს მოსახლეობას საცდელ ბაჭიებად თვლიან.**

ჰამლეტ ჭიპაშვილი,
პოლიტოლოგი.

პოზიცია

არშემდგარი სახელმწიფო

ქართული და უცხოური მასმედიის საშუალებები ინტენსიურად აშუქებენ საქართველოს უახლეს წარსულსა და თანამედროვე ცხოვრებას, მაგრამ მემუარები, ჩანაწერები, ინტერვიუები და სხვა მასალები იმ ადამიანებისა, რომლებიც უშუალოდ იღებდნენ მონაწილეობას და მნიშვნელოვან როლს ასრულებდნენ ამა თუ იმ ისტორიული მოვლენების დროს, სულ სხვა წონისაა.

ამიტომ, განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს გაზ. „ასავალ დასავალში“ (2010, მარტი, №9) გამოქვეყნებული ე. შევარდნაძის ინტერვიუ.

კორესპონდენტის კითხვა: — „ბრძანებთ, ვიცოდი, რომ იგორ გიორგაძე რუსეთის სპეცსამსახურების წარმომადგენელიაო. რა დროიდან იცოდით ეს?

პასუხი: „თავიდანვე ვიცოდი და უშიშროების უფროსად მინდოდა ავთო იოსელიანი... შემომიჩნდნენ ჯაბა იოსელიანი და სხვებიც, იგორ გიორგაძე დავნიშნოთო. ამაშიც რუსეთის ხელი ერია, ალბათ. მათ დააყენეს იგორ გიორგაძის დანიშვნის საკითხი უშიშროების საბჭოს სხდომაზე. მე წინააღმდეგი ვიყავი, საშველი არ მომცეს და დავნიშნე. მაგრამ მაინც არ ვენდობოდი.“

ამ ფაქტს სულ სხვაგვარად წარმოგვიდგენს **ავ. მარგიანი:** „ირაკლი ბათიაშვილი რომ გადადგა და ავთო იოსელიანი რომ დანიშნეს მინისტრად, იმ საღამოს ამ დანიშვნის ბანკეტის თამადა ვიყავი — აცხადებს იგი და შემდეგ განაგრძობს — მერე ვილაცამ მითხრა, რას ძეიფობთ, გიორგაძე დანიშნესო... დილით გავარკვიეთ ყველაფერი და მართლა იგორი დაუნიშნავს“. ავ. მარგიანი იქვე გვამცნობს პრეზიდენტ ე. შევარდნაძის მიერ ერთ დღეში თავისი გადაწყვეტილების შეცვლის მიზეზს: „ე. შევარდნაძესთან მივიდა ამიერკავკასიის ჯარების სარდალი, რომელსაც სოჭიდან სთხოვა ერთმა კარგმა სომეხმა კაცმა, იგორი დაგვინიშნეთ და ორი ბატალიონის შეიარაღებასა და აფხაზეთის პრობლემას მოგიგვარებთო! რა უნდა ექნა ედუარდს?“

როგორც ვხედავთ, ამ ორი სახელმწიფო მოღვაწიდან ერთი სახელმწიფო მოღვაწე ტყუის. მე მიჭირს ამის თქმა, რადგანაც ერთი ექსპრეზიდენტია, მეორე კი იმ დროს ვიცე-პრემიერი იყო, მაგრამ ფაქტი სახეზეა. მე ეჭვი არ მეპარება იმაში, რომ ორივეს კარგად აქვს გაცნობიერებული უშიშროების მინისტრის პოსტზე პრეზიდენტის პროტეჟის, ერთი დღით დანიშნული კაცის, მეორე დღეს სხვა კანდიდატით შეცვლა რა ზეწოლასთან უნდა ყოფილიყო დაკავშირებული.

იხ. 7 გვ.

კავკასიური სახლის ბინადარნი

ფონდ „კავკასიასა“ და ჩვენი გაზეთის რედაქციას საუცხოო საქმიანი და მეგობრული ურთიერთობები გვაქვს, ფონდის საქმიანობა მუდმივად შუქდება საგაზეთო პუბლიკაციებში, მისი სტუმრების გაცნობა კი, ვფიქრობ, ნებისმიერი ჟურნალისტისთვის არა მარტო უაღრესად საინტერესოა, არამედ საპატიოც. ჰოდა, რა გასაკვირია, რომ როცა მითხრეს, ფონდ „კავკასიას“ ჩეჩნეთიდან სტუმრები ჰყავს და მისმა პრეზიდენტმა გივი ღამბაშიძემ შეხვედრაზე მიგვიწვიაო, სარედაქციო დავალებამ დიდად დამაინტერესა. აქვე იმასაც ვიტყვი, რომ ცნობილ ჩეჩენ მწერალთან და პოეტთან მუსა გეშაევთან და იჩქერიის ყოფილი პრეზიდენტის ჯოჰარ დუდაევის მთავრობის ყოფილ საგარეო ინვესტიციების მინისტრთან ედუარდ ხაჩუკაევთან შეხვედრებმა ყველა საუკეთესო მოლოდინს გადააჭარბეს.

ქართული საზოგადოებრიობის პირველი საჯარო შეხვედრა ჩეჩენ სტუმრებთან, რომელსაც მრავალი მწერალი, პოეტი, მთარგმნელი, ლიტერატორი, კავკასიოლოგი, ასევე მასმედიის წარმომადგენელი დაესწრო, ნიკოლოზ ბარათაშვილის სახლ-მუზეუმში გაიმართა.

ჩეჩენ სტუმრებთან შესახვედრად მისულებს საშუალება ჰქონდათ ენახათ დიდი გემოვნებით გაფორმებული და უმაღლეს პოლიგრაფიულ დონეზე ბოლო წლების მანძილზე გამოცემული მუსა გეშაევის წიგნები, რომელთა შორის, უდავოდ, გამოირჩეოდა სამტომეული „ცნობილი ჩეჩნები“, ასევე „ცნობილი ინგუშები“, „მაჰმუდ ესამბაევი“, ფოტოალბომი „პრეზიდენტის პორტრეტი“, დიდებულად შედგენილი და დასურათებული ნაშრომი „კავკასიური სამზარეულო“, არაერთი პოეტური კრებული და მრავალი საბავშვო წიგნი.

შეხვედრა გახსნა ფონდ „კავკასიის“ თავკაცმა, ცნობილმა არქეოლოგმა **გივი ღამბაშიძემ,** რომელმაც აღნიშნა, რომ იმ დროს, როცა კავკასიის ჩრდილოეთშიც და სამხრეთშიც სისხლი იღვრება და უდანაშაულო ხალხი იღუპება, სხვადასხვა ერის, მით უმეტეს უახლოესი მეზობლების ჭეშმარიტი ხელოვნების წარმომადგენელთა შეხვედრებს უზომოდ დიდი მნიშვნელობა აქვს.

– დღეს ჩვენი სტუმარია შესანიშნავი ჩეჩენი პოეტი და მწერალი მუსა გეშაევი, რომლის შემოქმედების უმთავრესი და უპირველესი გმირია საკუთარი სამშობლო, – თქვა ბატონმა გივიმ. – აქ წარმოდგენილი მრავალი პოეტური კრებული, პროზაული და დოკუმენტური ნაწარმოები თუ საბავშვო წიგნი, ბოლო წლებშია შექმნილი, რისთვისაც დიდი მადლობა მინდა მოვახსენო მას, ვინაიდან თავის ნაწარმოებებში ის, პირველ ყოვლისა, თავისი ერის სულს გამოხატავს.

თავის გამოსვლაში საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარემ **მაყვალა გონაშვილმა** აღნიშნა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ მშვიდობაზე ბევრს ვლაპარაკობთ, მის დასამკვიდრებლად ბევრს არაფერს ვაკეთებთ, ბოლო საზოგადოებრიობის წარმომადგენელთა შეხვედრები მოძმე ხალხების კულტურის თვალსაჩინო წარმომადგენლებთან ამ პროცესის ხელის შემწყობი აქტიური სამოქალაქო მოქმედებაა და იმედი გამოთქვა, რომ მსგავსი შეხვედრები მომავალშიც არაერთხელ გაიმართება.

– ჩვენ ერთი მამის შვილები ვართ, რომელსაც კავკასია ჰქვია და განა რა შეიძლება იყოს მამისთვის უფრო სასიხარულო, როცა საკუთარ შვილთა ერთობას, სიყვარულსა და მეგობრობას ხედავს, – თქვა ქალბატონმა მაყვალა გონაშვილმა. მან საქართველოს მწერალთა კავშირის სახელით მუსა გეშაევს კეთილი ნების გამოხატვისა და მშვიდობისთვის სწრაფვისთვის სიგელი გადასცა, ხოლო შემდეგ საკუთარი თარგმნილი მისი ლექსი წაიკითხა:

„... მე მძულს უგონო შურისძიება,
დუღს ჩემში სისხლი ვაინახების
მე სიყვარული ავზიდე ცისკენ,
როგორც გაშლილი ბაირაღები.

სტუმარი ღმერთის კაცად მიცვნია,
შორს შუღლი, მტრობა,
გაუტანლობა,
წინაპრის ადათს გულით ატარებს
ჩემი ამაყი შთამომავლობა...“

– ჩვენ სისხლით ერთნი ვართ, ძმები ვართ, ერთი წინაპრის თარგამოსის შთამომავალნი, რომელიც ბიბლიური ნოეს მეხუთე მუხლის შთამომავალი იყო, – ასე მიმართა სტუმრებს ცნობილმა პოეტმა **კობა არაბულმა.** – 90-იან წლებში დედა გარდამეცვალა სოფელ არაგვისპირში, სამძიმარზე ქისტებიც მობრძანდნენ. ბიძაჩემმა თქვა, ბედნიერი ვარ, რომ აქ, ჩვენთან, ქისტებიც არიან, ჩვენ არც მტერი გვყოლია მათზე უკეთესი, არც ძმებიო. ატყდა ტაში ჭირის სუფრასთან... ჩეჩნები რომ გაასახლეს, მათი სახლები ხევსურებმა დაიკავეს, ხოლო უკან რომ დაბრუნდნენ, სახლები სალი დაახვედრეს და თითო ოჯახს თითო ძროხაც დაუტოვეს. განა ეს ძმობის შესანიშნავი და მისაბაძი მაგალითი არ არის?

„ჩვენ ერთი მამის შვილები ვართ...“

კავკასიის საკითხთა ექსპერტმა **მამუკა არეშიძემ** ილაპარაკა იმის თაობაზე, რომ ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხთა კონფედერაციის მონაწილეობა აფხაზეთის ომში უდიდესი პროვოკაცია იყო, რის დასტურად თუნდაც ის ფაქტი კმარა, რომ აფხაზებს ამ ომის ექვსი გმირი, წმ.ლეონის ორდენის კავალერი... ქართველია.

– მიუხედავად ამისა, სადღეისოდ ქართველებსა და ჩეჩნებს შორის ურთიერთობა წმინდა წყლის კავკასიურია, კომფორტული, – თქვა ბატონმა მამუკა არეშიძემ. – კავკასიის ისტორიას ვსწავლობდი, რათა გავმსჭვალულიყავი იმ უწინდელი სულისკვეთებით, როცა კავკასია ერთიანი იყო, თუმცა ჩვენი ერთმანეთისგან დაშორების, განცალკევების მცდელობას არც მაშინ გვაკლებდნენ. დავით აღმაშენებლის სამეფო – ეს მარტო ქართული კი არა, არსებითად, კავკასიური სახელმწიფოა.

სტუმრებს ასევე გულთბილად მიესალმა ცნობილი მწერალი და მთარგმნელი **გივი შახნაზარი,** რომელმაც სიხარული გამოთქვა მათი ჩამობრძანების გამო, ხაზი გაუსვა იმას, რომ კავკასიელთა ერთობას ალტერნატივა არა აქვს. ილაპარაკა შემოქმედებით კავშირებზე, ჩრდილოკავკასიელებთან, კერძოდ, ჩეჩენ და ინგუშ პოეტთა თარგმანებზე, რომლებსაც „პოეტურ სტრიქონებში გადატანილი ტკივილი“ უწოდა.

სიტყვით გამოსულმა სტუმარმა **ედუარდ ხაჩუკაევმა** თქვა, რომ მუსა გეშაევის შემოქმედებაში, რომელიც არა მარტო ჩეჩენი ხალხის, არამედ მთელი კავკასიის სიამაყეს წარმოადგენს, იგი ორ მომენტს გამოყოფს: პირველი – ესაა მწერლის უზადო ნიჭი, ხოლო მეორე – მისი ნაშრომების ტიტანურობა.

– მუსა გეშაევის მთელმა სიჭაბუკემ სამშობლოსგან მოშორებით გაიარა და შემდგომ ამ სულიერმა შიმშილმა უმშვენიერესი ნაყოფი მოგვცა, რომელსაც მისი შემოქმედება ჰქვია, – თქვა ბატონმა ედუარდ ხაჩუკაევმა. – დღეს დღესასწაული გვაქვს, იმიტომ, რომ დიდი ხნის მონატრებულ ჩვენ დებსა და ძმებს შევხვდით. აქ ითქვა ჩვენს თანამოძმეებზე, რომლებმაც აფხაზეთში ქართველთა სისხლი დაღვარეს და პირადად მე მრცხვენია მათ მაგივრად. მაგრამ ხალხი არაფერ შუაშია, ყველა ერსა და ყველა დროში დამნაშავენი ნაძირალები არიან, რომლებიც, სამწუხაროდ, ყველგან მრავლად მოიძებნებიან.

ნიკოლოზ ბარათაშვილის სახლ-მუზეუმში გამართული ამ შეხვედრის მშვენება გახლდათ თავად **მუსა გეშაევის** გამოსვლა.

– სიმართლე გითხრათ, აქ რომ მოვემგზავრებოდი, საჯარო გამოსვლას სულაც არ ვფიქრობდი, ამდენად, საგანგებოდ არც მოვმზადებულვარ, რისთვისაც ბოდიში მინდა მოვიხადო, – თქვა ბატონმა მუსა გაშაევმა. – „გურჯები“ ყოველთვის მიყვარდა, იმიტომ, რომ ჩვენი ხალხები მუდამ მეგობრულად ცხოვრობდნენ. როცა თქვენთან სამოქალაქო დაპირისპირება დაიწყო, ჩვენ დიდად შევწუხდით გული ავის გამო.

თქვენ იქნებ არ იცოდით, რომ როცა რუსეთის ავიაცია გროზნოს ბომბავდა, მისი პირველი სამიზნეები მუზეუმი, თეატრი და ეროვნული არქივი იყო (!!ძ. ეს ობიექტები და, ცხადია, იქ დაცული ყველა არტეფაქტი და დოკუმენტი გაანადგურეს. მეტიც: გარდა იმისა, რომ ავიაციამ ობიექტები პირისაგან მიწისა აღგავა, შემდგომ ის ადგილები... დანაღმეს კიდეც!!! როგორ ვთქვა, რომ ეს „არაფერია“, მაგრამ იმასთან შედარებით, რასაც ბავშვებს უკეთებდნენ, ეს მართლაც მონაგონი ჩანს. თავად განსაჯეთ: მათი ჯავშანტექნიკა ქალაქის ქუჩებში რომ შემოვიდა, ბეტეერების წინ, უკან და გვერდებზე... 12-13 წლის ჩეჩენი ბიჭუნები ჰყავდათ მიბმული ცოცხალ ფარებად, თორემ მათ წამებში გაანადგურებდნენ!!! რუსეთის ჯარი ცოცხლებს კი არა, მკვდრებსაც ერჩის – ხალხს მიცვალებულების ცხედრებს კი არ ატანენ, არამედ... ყიდიან (?!ძ, თითო ცხედარში 700 ათას რუბლს ახდევინებენ! ყველა ჩეჩენს ქვეყნიდან წასვლის ნება რომ დართონ და დასავლეთმა მიგვიღოს, გარწმუნებთ, იქ ას კაცზე მეტი არ დარჩებოდა.

შემდეგ მუსა გეშაევმა თავისი რამდენიმე ლექსი და ერთი პოემა წაიკითხა, უპასუხა დამსწრეთა შეკითხვებს.

ჩეჩენ სტუმრებთან ჩემი მომდევნო შეხვედრა მეორე დღეს უნდა შემდგარიყო, ბატონ ედუარდ ხაჩუკაევის საჯარო ლექციის შემდგომ, რომელიც მან თბილისის ივ.ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში წაიკითხა, თუმცა დიდი ინტერესის გამო, რომელიც ჩეჩენი სწავლულის გამოსვლამ გამოიწვია, მეცნიერებთან ურთიერთობა გაგრძელდა, ამდენად საუბრის გადატანა კიდევ ერთი დღით მოგვიწია. აქვე იმის თქმაც მინდა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ ბატონი ხაჩუკაევი სისტემური ანალიტიკოსია, კიბერნეტიკოსი, რომელიც ხელოვნური ინტელექტის შექმნაზე მუშაობს, მისი ლექციის თემა პალეოლინგვოგენეზისი იყო.

– ჩემი წიგნები მრავალ ქვეყანაშია გამოცემული, გარდა ამისა, მკითხველს შესაძლებლობა აქვს მათ ინტერნეტითაც გაეცნოს. ყველაფერი, რაც შიგ წერია – სიმართლეა. კაცი სიმართლეს თუ არ დაწერ, მაშინ წერას საერთოდ აზრი არა აქვს, – თქვა საუბრისას ბატონმა მუსამ. – ამასთან, უნდა გითხრათ, რომ, ფაქტობრივად, არ ყოფილა არც ერთი ჩემი წიგნი, რომელიც მკითხველამდე მისატანად დიდი ბრძოლის კი არა, არამედ ნამდვილი ომის გადატანა არ მომიწია. მაგალითად, წიგნი „ცნობილი ჩეჩნები“ იტალიაში დაიბეჭდა, ხოლო საზღვარზე მთელი ტირაჟი საბაჟომ დააპატიმრა. ნებართვის მისაღებად და მისი დახასიათებისთვის იგი რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტს გენადი მესიაცს გაუგზავნეს, რომელმაც სასტიკად უარყოფითი რეცენზია მისცა იმ მოტივით, რომ „წიგნი სახელმწიფოსთვის უაღრესად საშიშია“! „გამოჩენილი ჩეჩნების“ სამტომეულის ქვეყანაში შესატანად შვიდი სასამართლო პროცესის გავლა მომიწია, მაგრამ ჩემი მაინც გავიტანე.

ერთი რამ ვერ გამიგია, ნეტავ ყველას რას გვერჩიან, როდის მოეშვებიან კავკასიელთა ერთმანეთის დაპირისპირებას? ცოტა ხნის წინათ რუსეთული ენციკლოპედიის 62-ე ტომი გამოვიდა, სადაც აბსოლუტურად ყველა კავკასიელი ერი, ვიმეორებ – ერთიანად ყველა – თავსლაფდასხმულია. ამასთან დაკავშირებით ჩვენ გროზნოს სასამართლოში სარჩელი შევიტანეთ და დიდი ბრძოლისთვისაც ვემზადებით.

ძალიან მიყვარს საქართველო, თუმცა ბოლოს თქვენთან ძალიან დიდი ხნის წინათ ვიყავი. ისე გულთბილად დაგვხვდნენ, მეტად რომ არ შეიძლება, რასაც აუცილებლად ვუამბობ ჩემს მოსკოველ ოპონენტებს, რომლებსაც არ მოსწონდათ, რომ თბილისში მოვდიოდი.

ჩემი წიგნები ნახეს ვინც შეხვედრაზე მობრძანდა და, იმედი მაქვს, თუკი ბატონ გივი ღამბაშიძესთან ერთობლივი ჩანაფიქრი განვახორციელეთ – ფონდ „კავკასიის“ ეგიდით კავკასიური წიგნის მაღაზიის გახსნა, მაშინ, პირობას გაძლევთ, მკითხველთა მასას მარტო ჩემი კი არა, სხვა კავკასიელი მწერლებისა და პოეტების შემოქმედების გაცნობის შესაძლებლობა მიეცემა. თბილისში, ბოლო წლებში დასტამბულ წიგნებთან ერთად, კინოსცენარის ხელნაწერი ჩამოვიტანე, რომელიც წასაკითხად ცნობილ ქართველ რეჟისორ ალექსანდრე რეხვიაშვილს გადავეცი, რომელიც ბატონმა გივი ღამბაშიძემ გამაცნო. ვნახოთ, თუ ბატონ რაქვიაშვილს ჩემი ნაფიქრალი გულზე მოხვდა და ხელს მოკიდებს მის მიხედვით კინოსურათის გადაღებას, ჩემ მხრივ ვეცდები მოსკოვში, ან ევროპაში გარკვეული ფინანსური მხარდაჭერის მოპოვებას.

– მუსა გეშაევის მოღვაწეობა შეუმჩნეველი არ დარჩენიათ საზღვარგარეთ და 2006 წელს მას, ალექსანდრე სოლჟენიცინთან ერთად, ევროპის ერთ-ერთი პრესტიჟული ფრანც კაფკას სახელობის ლიტერატურული პრემია მიანიჭეს, – განაგრძო საუბარი ბატონმა ხაჩუკაევმა. – განსაკუთრებით მინდა გავუსვა ხაზი იმ გარემოებას, რომ შარშან მუსა გეშაევი ვერ მოხვდა ნობელის პრემიის მაძიებელთა სიაში, თუმცა მისი ნაშრომები ყოველგვარი ჯილდოებისა და ტიტულების გარეშეც თავადაც მეტყველებენ.

ჩვენთვის მეტად სასიხარულოა და საამაყო, რომ მუსა გეშაევის შემოქმედებამ ქართულ საზოგადოებრიობაში ესოდენ დიდი ინტერესი გამოიწვია. ამასთან მინდა ვთქვა ისიც, რომ კულტურის გაგება და გათავისება მხოლოდ ჭეშმარიტად კულტურულ ხალხს შეუძლია.

დასასრულ ფონდ „კავკასიის“ ხელმძღვანელმა გივი ღამბაშიძემ მუსა გეშაევსა და ედუარდ ხაჩუკაევს შემოქმედებითი საქმიანობისთვის დიპლომები გადასცა.

ოთარ ტურაბელიძე

ინფორმაცია

თურქეთი სატრანზიტო გავლის საფასურს აქვეითებს

პირველი მაისიდან, საქართველოს მოქალაქეებს თურქეთში ტრანზიტული გავლისთვის საფასურის გადახდა მოუწევთ. ამის შესახებ საზოგადოებას ინფორმაცია საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს საკონსულო დეპარტამენტის დირექტორმა გიორგი ტაბატაძემ მიაწოდა.

როგორც ტაბატაძემ სპეციალურ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, თურქეთის ტერიტორიაზე ტრანზიტული გავლისთვის დაწესებული საფასურის გადახდას დაექვემდებარება დროებითი ან უცხოური სანომრე ნიშნებისა და დახურული ძარის მქონე ყველა ის ავტოსატრანსპორტო საშუალება, განურჩევლად წონისა, რომლითაც შესაძლებელია ტვირთის ტრანსპორტირება.

– თურქეთის რესპუბლიკის ტრანსპორტის მინისტრის განკარგულებით, აღნიშნული შეეხება არა მხოლოდ საქართველოს, არამედ ყველა იმ ქვეყნის მოქალაქეს, მათ შორის თურქეთისას, რომელთა ავტოსატრანსპორტო საშუალებას დროებითი ან უცხოური სანომრე ნიშნები აქვთ, – განმარტა ტაბატაძემ.

მისივე განმარტებით, დატვირთული ავტოსატრანსპორტო საშუალებისთვის სატრანზიტო გავლის საფასური 1200 ევროს, ცარიელი ავტომანქანებისთვის კი 600 ევროს შეადგენს.

ბელორუსმა პუტინს იმედი გაუცრუა

რუსეთის პრემიერ-მინისტრი ვლადიმერ პუტინი ბელორუსის მიერ აფხაზეთისა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის არაღიარების გამო იმედგაცრუებულია.

– მოსკოვი მოელოდა, რომ ბელორუსი აფხაზეთისა და ცხინვალის დამოუკიდებლობის აღიარების საკითხს მხარს სწრაფად დაუჭერდა, მაგრამ ასე არ ხდება, – განუცხადა პუტინმა ჟურნალისტებს რუსეთისა და ბელორუსის სამოკავშირეო სახელმწიფოს მინისტრთა საბჭოს სხდომის დასრულების შემდეგ.

მისივე მტკიცებით, მას აღნიშნული რეგიონების აღიარების საკითხი საერთაშორისო მოლაპარაკებებისას არასდროს დაუყენებია, მათ შორის „ეს არც ბელორუსისთვის უთხოვია“.

ცხინვალში კოკოითის წინააღმდეგ დაგეგმილ მიტინგს დაარბევენ

ე.წ. სამხრეთ ოსეთის ბეჭდვისა და ინფორმაციის კომიტეტის ინფორმაციით, სეპარატისტული სამხრეთ ოსეთის ე.წ. შს სამინისტრო აცხადებს, რომ „გარე ძალების ნებისმიერი მცდელობა დაძაბონ რესპუბლიკაში არსებული სიტუაცია ძირშივე იქნება აღმოფხვრილი სამართალდამცავი ორგანოების მიერ ყველაზე ხისტი მეთოდების გამოყენებით“.

საუბარი ეხება კოკოითის ოპოზიციის მიერ მიმდინარე წლის 20 მარტს ცხინვალის ცენტრში დაგეგმილი მიტინგის ჩატარებას.

ამას გარდა, ცხინვალის ე.წ. მერიამ მიტინგის ორგანიზატორებს უარი განუცხადა მიტინგის ჩატარების ნებართვის გაცემაზე. ე.წ. მერიაში აცხადებენ, რომ მიტინგის ჩატარების განაცხადი „სამხრეთ ოსეთის კანონმდებლობის სრული დარღვევით იქნა შედგენილი. კერძოდ, მიტინგის ორგანიზატორებმა ვინაობის დასახელებისგან თავი შეიკავეს“.

ხი-ეიჩ-ენი

◎ პოზიცია

არშემდგარი სახელმწიფო

(მეხუთე გვერდიდან)

ორივე, ალბათ, შეეცდება ამ, ჩემი აზრით, ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი საკითხის დაზუსტებას და უპასუხებს კითხვას — ეს ცვლილება ერთი სოჭელი კარგი სომეხის, თუ ერთი კარგი მოსკოველი რუსის მოთხოვნის (და არა თხოვნის) შედეგი იყო? დარწმუნებული ვარ, ამ კითხვას უპასუხებენ, რადგან ორივეს, ვიმეორებ, გაცნობიერებული აქვს ამ კითხვაზე პასუხის მნიშვნელობა, იციან, რომ ეს საღლაბუცო საკითხი არ არის! თუ იცი, რომ ომის დროს(!) ისეთ საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე, როგორიც უშიშროების მინისტრის პოსტია, ომში შენი მოწინააღმდეგე სახელმწიფოს კანდიდატურას ნიშნავ, სხვა ძალოვანი სტრუქტურების ხელმძღვანელებიც შენს დავალებებს მაშინ ასრულებენ, თუ ისინი რუსეთის ინტერესებს არ ეწინააღმდეგებიან და შენ ქართველ უწვერულვაშო ბიჭებს მაინც ერეკები სასაკლაოზე, ამაზე ამაზრზენი, დიდი დანაშაული რა უნდა იყოს?

მსოფლიო ისტორიაში არ მოიძებნება მეორე ისეთი ფაქტი, როგორსაც ინტერვიუში მოყვანილი, ე. შევარდნაძისა და მისი უშიშროების მინისტრის სატელეფონო საუბარი წარმოადგენს. ე. შევარდნაძე ურეკავს ი. გიორგაძეს და ეუბნება, თ. კიტოვანი აფხაზეთში აპირებს შეჭრას და დააკავეო. „თუ ჩემი განკარგულება საკმარისი არ არის, ვისაც შენ პატივს სცემ და ვისაც ანგარიშს უწევ, იმას დაურეკე და ისინიც გეტყვიან, რომ ეს არ შეიძლებაო, მეთქი. მე ვიცოდი, რომ რუსეთი ამაზე უარს იტყოდა". ე. ი. თუ ჩემი არ გჯერა, მოსკოვში დარეკე შენს შეფთან და რასაც ის გეტყვის, ისე იმოქმედეო.

ჩვენ, უბრალო მოკვდავნი, კარგად ვხვდებით, რომ აფხაზეთში ომი წინასწარ წაგებული იყო, მაგრამ როდესაც პრეზიდენტისგან ამგვარ აღიარებას ისმენ, ამას სულ სხვა ფასი აქვს. მახსენდება დიდებული ქართველი პოეტის შოთა ნიშნიანიძის ნათქვამი: „ამ ბიჭს ჰგონია იგი მოკვდა მამულისათვის, ო, არა შვილო, შენ მკვდარი ხარ მავანთ ტახტისთვის".

ე. შევარდნაძეს არაერთხელ უთქვამს, აფხაზეთში ომის დროს ღალატს ჰქონდა ადგილიო. შეიქმნეს გაგრის დაცემის მიზეზების შემსწავლელი და სხვა კომისიები, მაგრამ არა ჭეშმარიტების დასადგენად და მოღალატეების გამოსავლენად, არამედ ისევ ხალხის გასაცუცურაკებლად. გაბითურებული ქართველები კი ელოდნენ ფანჯრების წინ როდის ჩამოუტარებდნენ ბორკილებდადებულ ჯაშუშებს. ვინმეს გსმენიათ ან გინახავთ აფხაზეთის ომში გამოვლენილი ჯაშუში?

როდესაც ქვეყნის პრეზიდენტის დავალებას არ ასრულებენ, ან ასრულებენ მაშინ, თუ იგი რუსეთის ინტერესებს არ ეწინააღმდეგება (ე. შევარდნაძე ინტერვიუში აღიარებს: ი. გიორგაძემ ერთი დავალება მაინც შემისრულა, როცა თ. კიტოვანი დააკავაო, მაგრამ იქვე აღნიშნავს — მე ვიცოდი, რომ ამის წინააღმდეგი არც რუსეთი იქნებოდა).

როდესაც ქვეყნის პრეზიდენტს არ ემორჩილებიან სამხედრო, უშიშროების, შინაგან საქმეთა მინისტრები, „მხედრიონის" თავკაცი ჯ. იოსელიანი (ამას თვითონ ე. შევარდნაძე აღიარებს), ომს ვინ მოიგებს, ან ჯაშუშებს ვინ დაიჭერს?

ქვეყნის პრეზიდენტს ძალოვანი სამინისტროების ხელმძღვანელები და სხვებიც არ ემორჩილებოდნენ იმიტომ, რომ მათ კარგად იცოდნენ: ე. შევარდნაძეც იმ ძაფზე ჩამოკიდებული თოჯინა იყო, რომელიც მათსავით მოსკოვიდან იმართებოდა! ამიტომ ვიყავით ამ ომში წინასწარ დამარცხებულები და არა იმიტომ, რომ ლ. ქობალია არ მიეშველა სამთავრობო ჯარებს, ანდა, სოხუმში ამა თუ იმ ბატალიონმა თვითნებურად დატოვა პოზიციები და სხვ. პოზიციების დატოვება კი არა, **ჯარისკაცებს ის თოფები რომ მოებრუნებინათ და ზოგიერთი მაღალი თანამდებობის პირისთვის ერთ ადგილში შეეტენათ, მართლები იქნებოდნენ.**

ბოლო დროს ქართველმა ხალხმა იმდენი განსაცდელი, გაჭირვება და სხვა უბედურება გადაიტანა, რომ საქართველოს უახლესი ისტორია ამ პერიოდის მეცნიერულად, ობიექტურად შესწავლა ადვილი საქმე არ არის, ამას დრო სჭირდება.

მაგრამ მომავალმა თაობებმა სწორად რომ შეაფასონ ჩვენი დღევანდელობა, ამისათვის საჭიროა მოვიძიოთ, შევქმნათ სათანადო, დოკუმენტური მასალა, რომელიც ისტორიკოსს დიდად დაეხმარება საქართველოს ისტორიის მართალი სურათის დახატვაში. ამისათვის, საშურ საქმედ მიგვაჩნია იმ „ვაჟკაცების", „ნაღდი ქართველების" (ასე მოიხსენიებენ, ხშირად, მაშინდელი მაღალჩინოსნები ერთმანეთს) მოგონებების, ჩანაწერების ინტერვიუების, პუბლიცისტური წერილებისა და ა. შ. გამოქვეყნება, რომლებიც ჯერ კიდევ ცოცხლები არიან. კარგი იქნება ზოგიერთ მათგანს თუ გავასამართლებთ არა იმისათვის, რომ ისინი დავსაჯოთ, არამედ ქვეყნისა და საერთო-სახალხო ინტერესებისთვის. ჩილეში 87 წლის პინოჩეტი, ლატვიაში 85 წლის რუსი, ყოფილი სამხედრო, რომელიც 1940 წელს ლატვიის ძალით გასაბჭოების შემდეგ განსაკუთრებული სისასტიკით ეპყრობოდა ადგილობრივ პატრიოტებს, ისრაელში ებრაელი ხალხის ჯალათი აიხმანი მეორე მსოფლიო ომის დამთავრებიდან თითქმის 20 წლის შემდეგ, და სხვები იმიტომ კი არ გაასამართლეს და დასაჯეს, რომ ვინმეს მათ მიმართ პირადი, კერძო ინტერესები ჰქონდა, არა! სახელმწიფო, რომელიც ვერ ან არ სჯის ერის მოღალატეებს, ან მათ, ვისაც დიდი დანაშაული აქვს ჩადენილი ერისა და სახელმწიფოს წინაშე, არშემდგარი სახელმწიფოა.

არშემდგარი სახელმწიფოს განმარტებისათვის სხვა კრიტერიუმები მეორეხარისხოვანია.

ვაჟა თვალავაძე

◎ მკითხველმა ლექსი შემოგვაჩვია

შეხვედრა ბედნიერ წარსულთან

თითქმის ორი ათეული წელი გასულა, რაც ერთმანეთი აღარ გვინახავს. ის საქართველოს პროკურატურის მაღალჩინოსანი იყო, გაგრის ბოლოს კი — ოჩამჩირის რაიონის პროკურორი.

მძიმედ განიცდიდა ყველაფერს. იმ ავბედით 14 აგვისტოს გაუთეთრდა, ალბათ, თმაც, დედით — ქართველსა და მამით აფხაზს — გოგი ტორჩუას.

დროდადრო, ჟამი-ჟამ ვხვდებოდით ერთმანეთს. არადუს, გაგრის, ახალი ათონის ზურმუხტისფერ მიდამოებში გვიყვარდა შეხვედრა და მოლხენა.

1992 წლის 14 აგვისტოს დავკარგეთ ერთმანეთი. და აი, სულ ახლახან თბილისში გამომეცხადა ჩემსავით დევნილი ჩემი აფხაზი მეგობარი.

დიდხანს, ძალიან დიდხანს ვისხედით ორთაჭალის ერთ-ერთ დუქანში და ვიგონებდით ჩვენს საერთო მეგობრებს.

ეს იყო შეხვედრა ბედნიერ წარსულთან, რომელსაც, სამწუხაროდ, ვერ გავუფრთხილდით ქართველები და აფხაზები. ამიტომ დავისაჯეთ ასე მკაცრად ორივენი.

ის დღემდე ფსოუს მარჯვენა სანაპიროს აფარებს თავს, ხოლო მე — ავლაბრის აღმართს ვტკეპნი უიმედოდ.

ოჩამჩირის ყოფილ პროკურორს გოგი ტორჩუას ლექსების წერაც დაუწყია ამ ბოლო დროს. თავისი დიდი სეხნიის გიორგი შარვაშიძის დარად მშვენიერი ქართულით წერს. ფსევდონიმად კი აღებული აქვს — ხოჯალია, რადგან დაბადებულია ოჩამჩირის რაიონის სოფელ ჯალაში.

ღმერთო! უმრავლე ამგვარი გულიანი აფხაზები საქართველოს!

გენო კალანდია

ჟუდა ხოჯალია

აფხაზური რვეულიდან

გზიფი და არაგვი

თუ სათავე აქვს მდინარეს, —
მთის ბროლის და სადაფისა,
ცას მნათობი გაანათებს,
ვით დიდება თამარისა,
ზვირთი ზვირთებს ჩაეხვევა
გზიფისა და არაგვისა.

უხსოვარი წლების მერეც
წყალს გვიმღვრევენ მდინარისა,
საიდან სად მოსულები
ამ ფერის და იმ ფერისა.
ამოშრობაც მოუნდომეს
წყალსა მთიდან მდინარისა.

ვერაფერი გაუვიდათ
ვერც გაუვათ ვერასდროსა.
სანამ ერი ხმლით დაიცავს
ღვთის ბოძებულ მთის წყაროსა,
მჯერა, გზიფი და არაგვი
იდინებს და... იდინოსა.

ვინ არი მტერი!

„... როდემდის უნდა ვიბანოთ
სისხლით პირი და ხელები?
შვილთა მაგივრად დედებსა
ძუძუს გვიწოვდეს გველები?!"
ვაჟა

როცა ჯვარს გვაცვეს, ღმერთო, იმ დღიდან
კალამი მაშინ ხელში ამეღო,
მკითხველი ჩემზე, ალბათ, იტყოდა,
ამ კაცსა ნაღდად ტვინი გაეყო!

სისხლში ვიყავით ყველა ჩაფლული,
თუმცა არავის ჩვენ არ ვერჩოდით.
კაცი ამდენი ჟლეტვის მნახველი,
მაშინ სხვა რამეს რაზე ვიტყოდი?!

ძმების უგნური იმ დროს ქმედება
მიწაზეც არც დროს არა ნახული!
უიღბლო მსხვერპლთა ცრემლი, ვედრება,
მტერთა ყიჟინი, მხდალი, გაბმული:

„აღარ დაინდოთ, ყველა დაჰკალით!
მერე ხომ ჩვენვე გამოგვადგება,
როცა დავითვლით შეძენილ ნადავლს,
დრო გაყოფისა როცა დადგება!"

ახლა ამაზე ყვირილი რისთვის?
უნდა ვაშენოთ ძმობის ნალია!
ჩვიდმეტმა წელმა მის მერე განვლო,
ყველამ ხომ ვიცით დრო მკურნალია!

ესეც ხომ იყო გუმისთის ფრონტზე:
რაც იყო ვამბობ!
არ-მოგონილებს!

როცა სროლები წყდებოდა ძოტზე,
შეხვედრა ჰქონდათ ერთურთ ძმობილებს!

ნამდვილი მტრის თვალს რომ არ ენახა
ღამის წყვდიადში, უმთვარო ღამეს —
ძმის სადღეგრძელოს ვინცა შეაკვდა,
გუმისთის ხიდქვეშ უთმობდნენ წამებს!

ბევრი სხვა კიდევ, მალამო გულის,
მოსაგონარი მტრებისთვის ავად:
კინდღში გაუშვეს გამომწყვდეული,
დედა-შვილები იმ დღის საკლავად!

ყველა კეთილზე ხმები ავწიოთ,
მოურიდებლად ვილაპარაკოთ.
ეხ! შეიძლება ვეღარ მოვასწრო,
ძმებს აღარ გირჩევთ, ტაბუ დაადოთ!

უნდა გარწმუნოთ, მოსული მტერი,
ორივეს გითხრათ, აფხაზთ-ქართველებს —
ჩვენს შორის ხიდის ამფეთქებელი
ამ ხიდს, მერწმუნეთ, არ ააშენებს!

მტრებიცა იყვნენ, ჩვენი ნაკვები,
ჩვენთან გაზრდილი, და არა ერთი.
თითი ვიშვირო? თქვენ არა ხვდებით?!
ნაქნარს აღარა შეარჩენს ღმერთი!

სამოცდაათის გავხდი, უფალო,
რაზე მანახე სიკვდილი ძმების!
ხომ დავრჩებოდი მათ წინ უვალო!
ჩემთვის ცხოვრების დაგეკლო წლები!

სწორად აწონეთ, ხომ იცით, ბავშვიც
არ ვარგა ადრე დაბადებული!
ოღონდ დამადეთ ნამდვილი ფასი,
განაჩენს სულეთს მოუსმენს სული!

ვიცი, რა ფასიც ექნება

ბუბა კიკაბიძეს

დაგვიანებულ სიტყვების
ფასია მხოლოდ აბაზი,
და მაინც გეალერსები
სოჭიდან ერთი აფხაზი.

ვეთაყვანები ჩვენს ძმობას
დიდი გრძნობებით, გულითა,
გამდიდრებული მენახე
წელთა სვლითა და ფულითა!

საჩუქრად რაღა მოგართვა,
რით გაგაკვირვო ნეტავი?
გრძნობებს ნივთებზე ვერ გავცვლი,
რომც ვიყო ოქროს მხვეტავი.

რისი ჰალსტუხი, პერანგი,
წლის მერე სადღაც გდებული,
მიიღე ჩემგან კაცობა და
სიყვარულის კრებული.

ორ ვარსკვლავს შორის სიცოცხლე
განა ხვედრია ყველასი? —
ლომის, შენებურ ლომისა!
და არამც ტურა-მელასი.

რომლებიც გამრავლებულან
ჩვენს სათაყვანო მიწაზე.
ბაზალეთის ტბის მოყოლით
დამთავრებული რიწაზე!

ამ დროს ეგ შენი სახელი,
ხატური, მართლაც კაცური,
ბევრისთვის თვალის ამხელი,
შთამომავლობის დასტური.

არ დაითოკე კისერი,
წინაპართ გასაწყრომადა,
არ მიუშვირე მტერს მკერდი
ჩინ-მედლის ასალოკადა.

მონათლული ხარ კი ყმად,
უფალმა ეგრე ინება!
ჩვენს მოდგმას ხიდად დაედოს
შენი ცხოვრების დინება.

ვიცი, ბევრს ჩემებრ უყვარხარ,
უჩვევი გრძნობით, ჩუმადა,
მერწმუნე, დიდხანს აფხაზი
ხორცსა ვერ შეჭამს უმადა.

უთქვენოდ გული უბორგავთ,
მოთმენას ვეღარ იტევსა,
ე მაშინ ფასი ექნება
დაგვიანებულ სიტყვებსა.

ასი წლის მერეც გვემღეროს
გედის სიმღერა მწველია,
მალე გვენახოს მამული
ერთიანი და მთელია!

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

ვის სჭირდება ომი ტელეეთერში?

იმისდა მიხედვით, თუ როგორ გამოდის შოკიდან საქართველო, რაც გამოიწვია ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში „რუსეთ-საქართველოს ომმა“, სულ უფრო და უფრო მეტი ხალხი სვამს შეკითხვას: ვის და რისთვის დასჭირდა ეს ისტერია? გაჩნდა ზეორიგინალური თეორიები. პრეზიდენტის თავგამოდებული მომხრეები მიიჩნევენ, რომ ხელისუფლებას სურდა მოემზადებინა საზოგადოება კრიზისული სიტუაციისთვის. არის აზრი, რომ ასე აპირებდნენ გამოევლინებინათ პატრიოტები და მოღალატეები. ის, ვინც გაიქცა – პატრიოტია. დანარჩენები – სამშობლოს მოღალატენი

მას შემდეგ, რაც მიხეილ სააკაშვილის გუნდი ალაპარაკდა ტელემაყურებლებისთვის წარდგენილი სცენარის რეალობის შესახებ, განიხილავენ ხუთ ძირითად ვერსიას. ყველა მათგანი ემყარება ახალი ამბების ფალსიფიცირებული გამოშვების მთავარ სიუჟეტურ ხაზს. მის თანახმად, არჩევნების შედეგებით უკმაყოფილო ოპოზიცია ახდენს უწესრიგობის პროვოცირებას, დახმარებისთვის მიმართავს მოსკოვს და მოდის ხელისუფლებაში რუსეთის არმიის ქვედანაყოფების მხარდაჭერით.

ვერსია პირველი. მოსახლეობის ფსიქოლოგიური შანტაჟი. რათა ამომრჩევლებს ჩაუნერგონ: ქვეყნის გადარჩენა შეუძლია მხოლოდ მოქმედ პრეზიდენტს, რომელიც მზად არის თავიც კი გასწიროს, მაგრამ არ დანებდეს. სპეციალისტები მიიჩნევენ, რომ ფსიქოლოგიური ომის ყველა წესით განხორციელებული შეტევა შედეგს გამოიღებს. ნიადაგის მომზადება საჭირო არ არის. საზოგადოებაში ხომ, ფსიქოლოგ თინა კალანდარიშვილის აზრით, უკვე ოცი წელია გაბატონებულია ნიჰილიზმი, დეპრესია, პანიკური შიში. ამავე დროს აფრთხილებენ ამომრჩევლებსაც: გაჰყვებით ოპოზიციას – იქნება მსხვერპლი. ასე რომ, უკეთესია მიიღოთ არჩევნების შედეგები, როგორც სინამდვილე.

ვერსია მეორე. ოპოზიციის ლიდერებისთვის ბრალის წაყენებამ შესაძლო გამყიდველობის შესახებ უნდა დაუკარგოს ავტორიტეტი ერთს და საბოლოოდ მოახდინოს დანარჩენების დისკრედიტაცია. მით უმეტეს, რომ მიხეილ სააკაშვილმა „იმედის“ მიერ მოგონილი რეალობის კომენტირების დროს განაცხადა: „რუსეთი საქართველოს შინაგანი მტრების დახმარებით ცდილობს დააკანონოს და ლეგალური გახადოს თავისი ოკუპაცია“. საინტერესოა, რომ მოღალატეებში არ ჩაუწერიათ თბილისის მერის პოსტის რეალური პრეტენდენტი ირაკლი ალასანია. არსებითად მხოლოდ გადაკვრით მიანიშნეს: „ის – ჩვენია“. „შავი პიარის“ ჩვეულებრივი მეთოდი.

ვერსია მესამე. ანტირუსული განწყობილების პროვოცირება და მისწრაფება, რომ „რუსოფობებს წაჰკიდონ რუსოფილები“. მაგრამ აქ სიუჟეტის ავტორებმა აშკარად გადააჭარბეს. „მათ დაავიწყდათ, რომ საქართველოს მოსახლეობის აბსოლუტური უმრავლესობა პროქართულად არის განწყობილი. პრორუსული თემა ანდა პროამერიკული ორიენტაცია ყურით არის მოთრეული ხელისუფლების მიერ“, – ამბობს პოლიტოლოგი სოსო ცისკარიშვილი.

ვერსია მეოთხე. ზოგიერთი გაზეთი, ხელისუფლებაში თავიანთი წყაროების მითითებით, წერს მმართველი კლანების ბრძოლის შესახებ. ვითომ, „იმედის“ მოქმედებამ უნდა დააქვეითოს თბილისის დღევანდელი მერისა და ყველა სახელისუფლო ტელეარხის კურატორის გიგი უგულავას რეიტინგი. სწორედ ის აწარმოებს, ფაქტობრივად, პრეზიდენტის სასარგებლო საარჩევნო კამპანიას. ნიშანდობლივია, რომ სწორედ უგულავა გახდა ხელისუფლების პირველი წარმომადგენელი, რომელმაც პირდაპირ ტელეეთერში გააკრიტიკა „მოგონილი ომის ქრონიკა“.

ვერსია მეხუთე. ბევრმა ექსპერტმა ყურადღება მიაქცია: „მოდელირებული“ ახალი ამბების გამოშვებაში გაჩნდა ფობია, რომელიც „ვარდების რევოლუციის“ ბელადებს სდევნის. გამყიდველებში ხომ ჩაწერეს არა მხოლოდ ოპოზიციონერები, აგრეთვე არმიაც და ამომრჩეველთა უმეტესი ნაწილი.

კირილ კოლოდინი

ИЗВЕСТИЯ

დასავლეთი საქართველოს სამხედრო მისტიფიკაციას გმობს

ორშაბათს დასავლელმა დიპლომატიურმა წარმომადგენლებმა დაგმეს ახალ ამბებში საქართველოდან მოსული ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ რუსეთის ტანკები შევიდნენ დედაქალაქში, გამოიწვიეს გააფთრებული აყალმაყალი, რამაც, თავის მხრივ, გააშიშვლა აზრთა სხვადასხვაობა ოპოზიციის მცდელობასთან დაკავშირებით – მოაწესრიგოს ურთიერთობანი მოსკოვთან

ოცწუთიანმა ინფორმაციამ, რომელიც გადმოიცემოდა შაბათს ყველაზე პიკურ სატელევიზიო დროს სამთავრობო ტელეარხ „იმედზე“, და ეს მოხდა ყოფილი საბჭოთა კავშირის მეზობელ რესპუბლიკებს შორის ხუთდღიანი ომიდან 18 თვის შემდეგ, ნამდვილი პანიკა გამოიწვია.

ხანმოკლე შოკს მოჰყვა ბრალდებანი პოლიტიკურ მაქინაციებში, რომლებიც გადაცემის მიღმა იყო. „იმედის“ არხზე გადაცემას უწოდეს გაფრთხილება ოპოზიციის ლიდერებისა და რუსეთის პრემიერ-მინისტრის ვლადიმერ პუტინის შეხვედრების მოსალოდნელი შედეგების გამო.

ევროსაბჭოს სპეციალური დიპლომატიური წარმომადგენელი სამხრეთ კავკასიაში პიტერ სემნები მიიჩნევს, რომ ასეთი ტრიუკები არ უწყობს ხელს საქართველოსა და მთლიანად რეგიონში სტაბილურობას.

„ეს, ალბათ, მიგვიყვანს პოლიტიკურ აზრთა სხვადასხვაობის გართულებასთან. და შესაძლებელია, რომ სწორედ ამისთვისაც იყო ჩაფიქრებული ეს გადაცემა“, – განუცხადა მან რეიტერის სააგენტოს.

საქართველოში ადგილობრივი არჩევნები დანიშნულია მაისისთვის, მათ განიხილავენ, როგორც პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილისთვის ლოიალური ხელისუფლების ბარომეტრს.

ოპოზიციის განცხადებით, ტელეარხ „იმედის“ გადაცემის უკან დგას მთავრობა, ხოლო თავად ტელეარხს ხელმძღვანელობს სააკაშვილის უახლოესი თანამებრძოლი.

პრეზიდენტის წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ეს ბრალდება „აბსურდულია“. მაგრამ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების სახელმწიფო მანიპულაცია სერიოზულ პრობლემად რჩება საქართველოს დასავლელ მომხრეთა თვალში.

პუტინის შეხვედრებმა სააკაშვილის იდეოლოგიურ მოწინააღმდეგეებთან ნინო ბურჯანაძესთან და ზურაბ ნოღაიდელთან, გააცოცხლეს დავები რუსეთის განზრახვის შესახებ, იმის შესახებ – აღადგენს თუ არა საქართველო ურთიერთობას თავის ჩრდილოელ მეზობელთან.

საქართველოს რიგითი მცხოვრებლები, რომელთაგანაც ბევრს ჰყავს ნათესავები რუსეთში, იტანჯებიან ქვეყნებს შორის ცუდი დიპლომატიური ურთიერთობის გამო. იმის გამო, რომ დაკეტილია საჰაერო მიმოსვლა ამ ქვეყნებს შორის, ხოლო რუსეთთან ვაჭრობას ადევს ემბარგო.

საქართველოს ხელისუფლება აცხადებს, რომ რუსების ნდობა არ შეიძლება. კრემლი ამტკიცებს, რომ არ აპირებს რაიმე ზემოქმედება მოახდინოს სააკაშვილზე, რომელიც თავს დაესხა მეამბოხე სამხრეთ ოსეთს 2008 წლის აგვისტოში.

ფიქტიურ ცნობაში, რომელიც გამოქვეყნდა მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში, არ ყოფილა ზუსტი მითითება, რომ ეს არ არის რეპორტაჟი ნამდვილ მოვლენებზე, ნათქვამი იყო მხოლოდ, რომ რუსეთის ტანკები უტევენ თბილისს მას შემდეგ, რაც ბურჯანაძემ და ნოღაიდელმა სთხოვეს მოსკოვს ჩაერთოს პოლიტიკურ ვნებათა ღელვაში, რაც მოჰყვა მერის არჩევნებს.

მობილური კავშირგაბმულობის ქსელი გადატვირთული იყო, აღინიშნებოდა სასწრაფო სამსახურების გამოძახების დიდი ნაკადი.

სააკაშვილი აკრიტიკებს ინფორმაციის მიწოდების ხერხს, მაგრამ დარწმუნებულია, რომ ამ ცნობაში არაფერი არარეალური არ ყოფილა.

მაგრამ ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა საქართველოში ჯონ ბასმა მკაცრად გააკრიტიკა ეს გამოხდომა.

სიტუაცია საქართველოსა და რუსეთს შორის „საკმაოდ სერიოზულია ამგვარი სენსაციური ფსევდო ახალი ამბების გარეშეც და მე მოუთმენლად ველი, რომ შესაბამისი ორგანოები გამოიკვლევენ მომხდარს“, – განაცხადა მან. რუსეთის წარმომადგენელი ნატოში დიმიტრი როგოზინი მიიჩნევს, რომ სააკაშვილს უნდა სცოდნოდა ამ ცნობის შესახებ.

„ეს იყო წინასწარ დაგეგმილი აქტი, რომელიც მიზნად ისახავდა გამოეწვია ახალი სამხედრო კონფლიქტები კავკასიის რეგიონში“, – ამბობს იგი.

ტელეარხი „იმედი“ იყო ოპოზიციის მხარეს, სანამ 2007 წელს მის გადამღებ პავილიონს იერიშით არ შეუტია პოლიციამ ოპოზიციის საპროტესტო გამოსვლის ტალღაზე, რითაც კიდევ უფრო გააძლიერა ეჭვი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების მარგინალიზაციაში სააკაშვილის დროს, რომელიც ხელისუფლებაში მოვიდა ვარდების რევოლუციის ტალღაზე 2003 წელს.

„ეს კიდევ ერთი გამოვლინებაა საქართველოში პოლიტიკური ტერორისა, რომლის მიზანიცაა ანგარიში გაუსწორონ ოპოზიციას“, – განაცხადა ნოღაიდელმა.

REUTERS

დედამიწის ზურგზე

იაპონია მზადაა მიიღოს ამერიკის ბირთვული იარაღი

ადრე იაპონიის ხელისუფლებამ აღიარა ვაშინგტონთან საიდუმლო ხელშეკრულების არსებობა, რაც ნებას იძლეოდა ქვეყნის ტერიტორიაზე ამერიკის შეერთებული შტატების ბირთვული იარაღის შემოტანაზე. როდესაც ახალმა ამბებმა სკანდალი გამოიწვია, პოლიტიკოსებმა გაავრცელეს დაპირება, რომ ამას შეწყვეტდნენ, მაგრამ შემდეგ კვლავ გადაწყვიტეს, რომ „მომავლისთვის ხელფეხი არ შეიკრან“.

ჰაიტიზე აღდგენითი სამუშაოებისთვის მიწისძვრის შემდეგ საჭირო იქნება 11,5 მილიარდი დოლარი. ეს ხელისუფლებამ დაიანგარიშა

ჰაიტის მთავრობა 31 მარტს საერთაშორისო დონორებს კონფერენციაზე ნიუ-იორკში წარუდგენს ქვეყნის აღდგენის გეგმას. მთავარი მიზანია: გადაარჩინონ მილიონობით ადამიანი, რომლებიც უსახლკაროდ დარჩნენ და იმყოფებიან მომავალი საფრთხის წინაშე, რასაც სეზონური წვიმები და ქარიშხლები ჰპირდებიან. 12 იანვარს ჰაიტიზე მომხდარი მიწისძვრის შედეგად 230 ათასზე მეტი კაცი დაიღუპა.

ობამა დათანხმდა მოლაპარაკებას „თალიბანთან“

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს სურს წარმატებით დაასრულოს ავღანეთის კამპანია 2011 წლის შუა პერიოდისთვის, რათა გამოიყვანოს იქიდან ჯარები და აირჩიონ იგი მეორე ვადით. მაგრამ გამარჯვების შანსები დიდი არაა, მიაჩნიათ მეთვალყურეებს – კოალიციის სამხედრო ოპერაციები იფუშება. ამავე დროს ავღანეთში გავლენის მოპოვებას პაკისტანი ცდილობს.

კიმ ჩენ ირი კიდევ სამ წელიწადს იცოცხლებს, მიაჩნიათ აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტში

შარშან აგვისტოში ფხენიანში იყო ამერიკის შეერთებული შტატების ყოფილი პრეზიდენტი ბილ კლინტონი, რომელმაც ისაუბრა კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის ლიდერთან. ამ შეხვედრაზე ამერიკის წარმომადგენელთა შორის, როგორც მიაჩნიათ, იყვნენ მედიკოსებიც. მათ დაევალათ თვალყური ედევნებინათ კიმ ჩენ ირისთვის და შემდეგ გაეანალიზებინათ მიღებული მონაცემები.

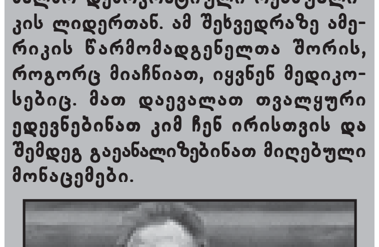

◉ დიდი ტერორი?

სამოქალაქო ომის შემოქმედი

ტროცკი ყოველთვის ცდილობდა მაქსიმალურად გაემწვავებინა სიტუაცია და რუსეთში მოეწყო გრანდიოზული შეტაკების პროვოცირება. მაგალითად, 1918 წლის მაისში, როდესაც უკვე იყო სამხედრო-საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარი, ეს მოღვაწე იძლევა ბრძანებას განეიარაღებინათ ჩეხოსლოვაკიის კორპუსი. უფრო მეტიც, ტროცკიმ ბრძანა დაეხვრიტათ ყოველი, ვისაც იარაღს აღმოუჩენდნენ. და ამ პროვოკაციულმა ბრძანებებმა მიგვიყვანეს იქამდე, რომ კორპუსი აჯანყდა, რის შედეგადაც საბჭოთა ხელისუფლება დამხობილი აღმოჩნდა ციმბირის, ურალისა და ვოლგისპირეთის დიდ სივრცეებზე. ამ დროიდან დაიწყო კიდეც რუსეთში ნამდვილი სამოქალაქო ომი – მანამდე ანტიბოლშევიკურ ძალებს არ შეეძლოთ დაეტრაბახათ რაიმე სერიოზული წარმატებების შესახებ.

არსებითად, ეს მგზნებარე რევოლუციონერი იყო დასავლელი დემოკრატიების (ინგლისი, საფრანგეთი და ამერიკის შეერთებული შტატები) აგენტი, რომლებიც ცდილობდნენ მაქსიმალურად დაესუსტებინათ რუსეთი და ესარგებლათ მისი უამრავი სიმდიდრეებით. ამისთვის კი საჭირო იყო ყოველნაირად გაემწვავებინათ საშინაო კონფლიქტები, აექულებინათ რუსები, რაც შეიძლება ხანგრძლივად და თავგამოდებით ებრძოლათ ერთმანეთთან. ეს იყო სწორედ „რევოლუციის დემონის“ მისია.

საერთოდ, რაც უფრო მეტად განიხილავ მის საქმიანობას სამოქალაქო ომის პერიოდში, მით მეტად რწმუნდები, რომ ტროცკის არ უნდოდა წითლების საბოლოო გამარჯვება. მას, რა თქმა უნდა, არც თეთრების გამარჯვება უნდოდა. მისთვის მნიშვნელოვანი იყო, რომ ომი ყოფილიყო გაჭიანურებული, გაგრძელებული ათეული წლებით. და ეს ხელსაყრელი იყო ანტანტისთვის, რომელმაც 1919 წლის დასაწყისში წითლებს და თეთრებს შესთავაზა შეხვედრილიყვნენ სამშვიდობო კონფერენციაზე.

ტროცკი, როგორც ეტყობა, მოქმედებდა იმავე მიმართულებით, რომლითაც ანტანტა, ძალ-ღონეს არ ზოგავდა, რომ წითლებს არ წაეგოთ, მაგრამ ამავე დროს ყველაფერს აკეთებდა, რომ მათ არც გაემარჯვნათ.

მაგალითად, 1919 წლის გაზაფხულზე ტროცკიმ მრავალი წითელი ნაწილი გადაისროლა დასავლეთში, კარპატების მიმართულებით – ვითომდა უნგრეთის საბჭოთა რესპუბლიკის მხარდასაჭერად. ეს ნაწილები ხომ ძალიან გამოდგებოდა თეთრებთან ბრძოლებში. არადა, 1919 წლის მაისში 60 ათასი წითელი იძულებული იყო შეეჩერებინა 100 ათასი დენიკინელი. თეთრებმა მაშინ აიღეს ცარიცინი და ეკატერინოსლავი, რის შემდეგაც ტროცკიმ მოითხოვა გადადგომა (რომელიც მაინც არ მიიღეს). უფრო მეტიც, მან განაცხადა, რომ მსოფლიო რევოლუციის ცენტრი ახლა რუსეთიდან უნდა გადავიტანოთ ინდოეთში, საითაც უნდა გადავისროლოთ ცხენოსანთა 30-40-ათასიანი კორპუსი. რა არის ეს, თუ არა საბოტაჟი? ტროცკის აშკარად უნდოდა, რომ წითლები რაც შეიძლება უფრო ღრმად ჩაფლულიყვნენ თეთრებთან დაპირისპირებაში. ამიტომ დაიწყო სისულელეები ინდოეთთან დაკავშირებით, რომ დროებით გამოერთო თავისი მგზნებარე ენერგია „წითელი პროექტისგან“. რასაკვირველია, ეს ექსტრა-კლასის მაქინატორი არავითარ წითელ ცხენოსნებზე ინდოეთთან დაკავშირებით სერიოზულად არ ფიქრობდა. სისულელეებს კი ჩადიოდა, მაგრამ ის სულელი სულაც არ ყოფილა.

სხვათა შორის, იგივე ტროცკი კატეგორიული წინააღმდეგი იყო წითელ არმიაში დიდი ცხენოსანთა შენაერთების შექმნისა. მაგალითად, მან ს.მ.ბუდიონს ასეთი რამ განუცხადა: „თქვენ არ გესმით კავალერიის ბუნება. ეს ხომ ჯარების არისტოკრატიული სახეობაა, რომლებსაც სარდლობდნენ თავადები, გრაფები და ბარონები. და არ არის საჭირო, რომ ჩვენი გლეხური ძალამნებით შევყოთ იქ ცხვირი“. არადა უკავალერიოდ წითლები ვერ გაიმარჯვებდნენ.

საუბრის ცალკე თემაა: „ტროცკი მახნოს წინააღმდეგ“. 1919 წლის ივნისში „რევოლუციის დემონმა“ მახნოელებს ბრალი დასდო იმაში, რომ მათ თეთრებს გაუხსნეს ფრონტი 100 კილომეტრის მონაკვეთზე. თუმცა ლეგენდარული „ბატკოს“ პარტიზანები თავგამოდებით ებრძოდნენ თეთრებს – ორი კვირის განმავლობაში მას შემდეგ, რაც ისინი დამარცხდნენ მაისის ოც რიცხვში. ტროცკიმ მახნო კანონგარეშედ გამოაცხადა, და შეწყვიტეს მისი მომარაგება საბრძოლო იარაღითა და სამხედრო ქონებით. ამ დროს თეთრებმა სპეციალურად დაბეჭდეს ტროცკის ბრძანება და დაიწყეს მისი გავრცელება – წითლების დემორალიზაციის მიზნით. შედეგად „ტროცკის გამო დაიკარგა უკრაინა, და თეთრგვარდიელებმა მოსკოვზე შეტევა დაიწყეს, თუმცა იყო შესაძლებლობა, განხორციელებულიყო მათზე კონტრშეტევა და უკუეგდოთ ისინი სამხრეთისკენ“ (რ.კ.ბალანდონი. „მარშალი მაპოშნიკოვი. ბელადის სამხედრო მრჩეველი“).

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „სრ“ № 14-49.

უცხოური კაპიტალის ლობისტი

როდესაც საუბარია „საბჭოთა დასავლურობის“ პრობლემაზე, უადგილო არ იქნებოდა გაგვხსენებოდა იმის შესახებ, რომ გასული საუკუნის 20-იან წლებში ტროცკი სსრ კავშირის საერთაშორისო მეურნეობის სისტემაში, რომელიც მაშინ წმინდა კაპიტალისტური იყო, ინტეგრაციის თავგამოდებული მომხრე იყო. 1925 წელს, ბევრისთვის მოულოდნელად, მან წამოაყენა ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის მეტად საინტერესო გეგმა. ამ გეგმის თანახმად, სსრ კავშირის სამრეწველო მოდერნიზაცია უნდა დაფუძნებულიყო დასავლური მოწყობილობის ხანგრძლივ იმპორტზე, რომელიც ყველა სიმძლავრის 40-დან 50 პროცენტს შეადგენდა. ეს იმპორტი უნდა განხორციელებულიყო სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ექსპორტის ხარჯზე. ამას გარდა, ნავარაუდევი იყო უცხოური კრედიტების აქტიური ამოქმედება (დასავლეთის იმედებთან დაკავშირებით ტროცკი მარტო არ ყოფილა. მაგალითად, საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარმა ლ.ბ.კრასნოვმა 1923 წელს წამოაყენა წინადადება – გამოეყენებინათ გრანდიოზული სესხი რამდენიმე მილიარდი დოლარის ოდენობით და მიღებული სახსრები დაებანდებინათ ინდუსტრიალიზაციაში).

ყურადღებას იპყრობს, რომ ტროცკი აყენებდა წინადადებას – გაეზარდათ საბჭოთა ექსპორტი ფერმერული კაპიტალისტური (!) მეურნეობის განვითარების ხარჯზე. ესე იგი ამ საკითხში ის დადგა ერთ ხაზზე ბუხარინთან ერთად, რომელმაც წამოაყენა მოწოდება: „გამდიდრდით!“ მარჯვნისკენ ასეთმა ევოლუციამ საშუალება მისცა ტროცკის შეეკრა კავშირი ბუხარინთან და სტალინთან, მაშინ როდესაც ისინი ნეპის შეკვეცის კატეგორიული მოწინააღმდეგეები იყვნენ (ამას დაბეჯითებით მოითხოვდნენ ულტრამემარცხენეები – ზინოვიევი და კამენევი). მიუხედავად იმისა, რომ თავად ტროცკის 1925 წელს ნეიტრალური პოზიცია ეკავა, რითაც უადვილებდა სტალინსა და ბუხარინს ზინოვიევთან და კამენევთან ბრძოლას. ვინ იცის, როგორ წარიმართებოდა მაშინ ისტორიის მსვლელობა.

მაგრამ 1926 წელს მსოფლიო რევოლუციის ქაჯმა კვლავ გაჰკრა ტროცკის მხარი და ის მემარცხენე ოპოზიციას მიემხრო, რაც მისთვის კოლოსალური დამარცხებით და საბოლოო ჯამში კი ქვეყნიდან გასახლებით დამთავრდა.

მოგვიანებით ტროცკის სიტყვაც აღარ დასცდენია ფერმერებსა და სოფლის კაპიტალისტურ განვითარებაზე, თუმცა ორიენტაცია სსრ კავშირის მსოფლიო კაპიტალიზმის სისტემაში ჩართვის შესახებ მას არ შეუცვლია. ამის მოწოდება პერიოდულად გაისმოდა ეგრეთ წოდებული „ოპოზიციის ბიულეტენში“ – საზღვარგარეთელი ტროცკისტების ბეჭდვით ორგანოში.

ტროცკის დღევანდელი მომხრეები ამტკიცებენ, რომ მათი კერპის გეგმა ცოტათი თუ განსხვავდება სტალინური ინდუსტრიალიზაციისგანო, რომელშიც ასევე უკანასკნელი როლი არ შეუსრულებია დასავლეთის მოწყობილობას („ლ.დ.ტროცკის იდეური მემკვიდრეობა“). მაგრამ აქ ბატონი ტროცკისტები მზაკვრობენ, რასაკვირველია. ტროცკი, სტალინისგან განსხვავებით, აყენებდა წინადადებას – მოწყობილობის იმპორტი განხორციელებულიყო ხანგრძლივი ღონისძიებებით, 10-15 წლის ვადით. სტალინი კი, პირიქით, ისწრაფვოდა დასავლური მოწოდებები კი გამოეყენებინათ, მაგრამ მუდმივად შეემცირებინათ ისინი – სამამულო სპეციალისტების მიერ უცხოური ტექნოლოგიების ათვისების შესაბამისად. მაგალითად, თუ 1928 წელს მანქანათსაშენებელი ჩარხების იმპორტის ხვედრითი წონა შეადგენდა 66 პროცენტს, უკვე 1935 წელს ის უკვე 14 პროცენტი იყო. 1935 წელს მანქანების საერთო იმპორტი ათჯერ შემცირდა 1931 წელთან შედარებით. ამრიგად, სტალინური ინდუსტრიალიზაცია საბჭოთა ეკონომიკას არ აყენებდა მსოფლიო ბაზრის დაქვემდებარებაში მისი ფასების მუდმივი მერყეობისა და ციკლური კრიზისების შესაბამისად.

ალექსანდრ ელისეევი

1937 წლის გამოცანის ამოხსნა

„საუკუნის დანაშაული“ თუ ქვეყნის გადარჩენა?

აქ უადგილო არ იქნებოდა დაგვესვა შეკითხვა – რამ აიძულა ტროცკი, მსოფლიო კაპიტალის ეს თავგამოდებული მტერი, დაემყარებინა ასეთი დიდი იმედები აი ამ კაპიტალზე? ის ხომ მართლაც არ ყოფილა სსრ კავშირში კაპიტალიზმის რესტავრაციის მომხრე: ან კი, სხვათა შორის, რატომ არ იყო? ესე იგი ცხადია, რომ ამ რესტავრაციას არ შეეძლო გამხდარიყო ტროცკის საბოლოო მიზანი, თუმცა იგი მას შეიძლებოდა მოსჩვენებოდა მართლაც მეტად მოქმედ საშუალებად „ცუდი“ სოვეტიზმის „კარგით“ შესაცვლელად.

როდესაც თვალყურს ადევნებდა სტალინურ ეროვნულ ბოლშევიზმს, რომელიც მსოფლიო რევოლუციის სრული მივიწყებით იმუქრებოდა ერთ ქვეყანაში „ვიწროეროვნული“ სოციალიზმის მშენებლობის ხარჯზე, ტროცკი მუდმივად ფიქრობდა მოკავშირეებზე სტალინიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ნამდვილ მოკავშირეებზე და არა ზინოვიევზე კამენევთან ერთად. ასეთები მას შეიძლება მოეძებნა მხოლოდ სსრ კავშირის ფარგლებს გარეთ. როგორც 1917-1918 წლებში, ასეთებად მას ეჩვენებოდა დასავლეთის დემოკრატიის ქვეყნები, რომლებისთვისაც ხელსაყრელი არ იყო საბჭოთა ხელისუფლების ხანგრძლივვადიანი გაძლიერება. მაგრამ ეს არც ტროცკისთვის იყო ხელსაყრელი, ვინაიდან იგი საბჭოთა კომუნისტებს თიშავდა მისი გულით საყვარელი მსოფლიო რევოლუციისგან.

ტროცკისა და დასავლელი კაპიტალისტების კავშირი არ შეიძლებოდა ყოფილიყო თანაბარუფლებიანი, ვინაიდან 20-იან წლებში პერმანენტული რევოლუციის მეხოტბე უკვე ჩამოაშორეს რეალურ ხელისუფლებას. იგი მხოლოდ ოპოზიციონერი იყო, დაე, თუნდაც მსოფლიო სახელისა. მისი მდგომარეობა უარესი იყო, ვიდრე თუნდაც ლენინისა, რომელიც კაიზერთან თანამშრომლობდა. 1917 წელს ლენინი აკონტროლებდა ძლიერ, ბრძოლისუნარიან, კარგი დისციპლინის მქონე პარტიას, გერმანიამ კი უკვე დაიწყო ტკაცატკუცი მძიმე ომის გამო. თუმცა რა შუაშია ლენინი, ცუდი როდი იყო თავად ტროცკის მდგომარეობაც 1918 წელს! მაშინ მას ეკავა მეტად წამყვანი პოსტები საბჭოთა სახელმწიფოში და მასთან ცენტრალურ კომიტეტში სოლიდარული იყო „მემარცხენე კომუნისტური“ უმრავლესობა. ახლა კი ყველაფერი სხვაგვარად იყო, და ტროცკის მხარს უჭერდნენ მხოლოდ შერისხული ოპოზიციონერები. ასეთ პირობებში ისეთ ხალხს, როგორიც ის იყო, ზედმეტი წესიერებისთვის აღარ სცხელათ და შეუძლიათ წავიდნენ ნებისმიერ ფინტებზე. მათ შორის იდეების ღალატზეც თავად ამ იდეის სახელით. საჭირო იყო უზარმაზარი დათმობები დასავლეთისთვის, რომელთაგანაც ერთ-ერთი საბჭოთა ეკონომიკის კაპიტალიზაცია გახლდათ.

ტროცკის გაანგარიშება ასეთი იყო. წინადადებას – წასულიყო ინტეგრაციაზე – გაგებითა და თანაგრძნობით შეხვდებოდა დასავლური დემოკრატია, რომელიც დაეხმარებოდა „რევოლუციის დემონს“ სტალინის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ამ უკანასკნელის ჩამოშორებით პროდასავლური კაპიტალისტური ეკონომიკა გაუთანაბრდება რევოლუციურ „დიქტატურას“, უფრო ზუსტად, მის მოჩვენებითობას – კომპრომისი კომპრომისია. თუ მოხერხდება, რომ შეინარჩუნოთ ეს თანასწორობა უკეთეს დრომდე და სასწორი „დიქტატურის“ მხარეს გადაიხრება – ხომ კარგი, თუ არა და – არც ესაა ცუდი: კაპიტალიზმის საბოლოო რესტავრაცია გამოიწვევს ახალ რევოლუციურ მოძრაობას, და „პერმანენტული რევოლუციონერი“ მოხვდება მისთვის ჩვეულ სიტუაციაში. ნებისმიერ შემთხვევაში – ყველაფერი სტალინურ დიქტატურაზე უკეთესი იქნება თავისი დიდმპყრობელური ჭინთვებით. ბევრს შეიძლება ეგონოს, რომ ჩვენ მხოლოდ მივაწერთ ტროცკის ამგვარ ბოდვითს აზრებს. მაგრამ ეს ყოველივე ბოდვად ნორმალურ ადამიანებს მოეჩვენებათ, ვისაც პატრიოტიზმზე ოდნავი წარმოდგენა მაინც აქვს. ტროცკისტებისთვის კი ყოველთვის დამახასიათებელი იყო თვითმკვლელობის მეშვეობით გათავისუფლების სწორედ აი ასეთი ამობრუნებული ლოგიკა. ზრუნვა კონკრეტულ სახელმწიფოზე და კონკრეტულ ხალხზე მათთვის ყოველთვის უკან იხევდა სხვადასხვა იდეოლოგიურ აბსტრაქციებზე მსჯელობის დროს. საკმარისია გავეცნოთ თანამედროვე ტროცკისტების პოზიციას, რომლებსაც მხურვალედ სურთ სოციალური დაცვის იმ ელემენტების დემონტაჟი, რომლებიც ჯერ კიდევ შემორჩენილია ჩვენს ქვეყანაში. აიო, დაე საბოლოოდ გაანადგურდეს სტალინური სოციალიზმი, წარმოიქმნება ნორმალური კაპიტალიზმი – აი, მაშინ აღდგება კიდეც ხალხიო.

გამყიდველები მარშზე

ამგვარმა ლოგიკამ 30-იან წლებში აიძულა ტროცკი გამხდარიყო ბანალური დამსმენი. ემიგრაციაში ის ყიდდა თავის გუშინდელ თანამებრძოლებს, ამერიკის ადმინისტრაციას აწვდიდა ინფორმაციას კომინტერნის საიდუმლო აგენტებისა და „სტალინის თანამგრძნობი“ კომუნისტური პარტიების შესახებ. გასული საუკუნის ბოლოს გამოქვეყნდა სახელმწიფო დეპარტამენტის გასაიდუმლოებული (ვადის გასვლის გამო) მასალები, რომლებიც მოწმობენ ტროცკის უმჭიდროეს თანამშრომლობაზე ამერიკელებთან. მაგალითად, 1940 წლის 13 ივლისს „რევოლუციის დემონმა“ პირადად გადასცა ამერიკის კონსულს მეხიკოში მექსიკელი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და სახელმწიფო მოღვაწეების სია, რომლებიც დაკავშირებული იყვნენ პრომოსკოვურ კომუნისტურ პარტიასთან. ამ სიას თან ახლდა საბჭოთა სპეცსამსახურების აგენტების სიაც, ხუთი დღის შემდეგ, ამჯერად უკვე თავისი მდივნის მეშვეობით, ტროცკიმ წარადგინა შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის ნიუ-იორკის აგენტურის ხელმძღვანელის ენრიკე მარტინეს რიკის საქმიანობის დაწვრილებითი აღწერა. ყოველივე ამის გარდა ბატონი ტროცკი აქტიურად თანამშრომლობდა ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენელთა პალატის ანტიამერიკული საქმიანობის ყბადაღებულ კომისიასთან, რომელიც ყოველთვის ანტიკომუნიზმისა და ანტისოვეტიზმის ავანგარდში იყო.

(გაგრძელება იქნება)

ჭადრაკი

იმედი ბოლოს კვდება

ხორვატეთის ქალაქ რიეკაში მიმდინარე ევროპის საჭადრაკო ჩემპიონატის ბოლოსწინა ტურის შემდეგ ვაჟთა სატურნირო ცხრილის სათავეში მდგომარეობა უცვლელი დარჩა, რადგან ლიდერთა მონაწილეობით გამართული ყველა პარტია ყაიმით დასრულდა.

მათგან ჩვენთვის განსაკუთრებულ ინტერესს ბაადურ ჯობავასა და აზერბაიჯანელი რაუფ მამედოვის დუელი იწვევდა. თუ გავითვალისწინებთ, რომ წინა დღეს ახალგაზრდა გალელმა დიდოსტატმა პირველი მარცხი იწვნია და ერთპიროვნული ლიდერობა მისივე მძლეველ რუსს ივან ნეპომნიაშჩის გადაულოცა, მეზობელთან ნახევარი ქულის მოპოვება ურიგო შედეგად არ უნდა მივიჩნიოთ, რადგან კრიტიკულ მომენტში წაფორხილებას ჩვენს თანამემამულეზე გაცილებით გამოცდილი სპორტსმენის წონასწორობიდან გამოყვანაც შეეძლო. ასე რომ, დასკვნით შეხვედრებში მოვლენათა ჩვენთვის სასურველი სცენარით განვითარების შემთხვევაში ბრძენთა თამაშის ქართველი მიმდევარი ოლიმპის დაპყრობის შანსს შეინარჩუნებს. აქვე შეგახსენებთ, რომ თუ ორი ან რამდენიმე მონაწილე ასპარეზობას ქულათა თანაბარი მონაგრით დაამთავრებს, საუკეთესოს გამოსავლენად ტაი-ბრეიქები დაინიშნება.

რაც შეეხება ქალთა ტურნირს, სადაც „ჯვაროსნებმა“ კრახი განიცადეს, ლიდერები ვიქტორია ჩმილიტე (ლიტვაძ და პია კრამლინგი (შვედეთიძ უკანასკნელ ტურში ერთმანეთს ხვდებიან და გვირგვინის დასადგმელად ბალტიისპირელს ყაიმიც ჰყოფნის, რადგან მეტოქეს ნახევარი ქულით უსწრებს (8,5 და 8 ქულა შესაბამისად.

მეზობელთან

რუსეთის სპორტული იმპერია ინგრევა

ყოველ შემთხვევაში ასე მიაჩნიათ გამოცემის The New york Times ჟურნალისტებს მას შემდეგ, რაც ვანკუვერის ზამთრის ოლიმპიურ თამაშებზე რუსეთელები უგერგილოდ გამოვიდნენ და მხოლოდ მეთერთმეტე ად-

გილს დასჯერდნენ. ეს კი ძალზე მტკივნეულად განიცადა რუსეთის ხელისუფლებამ, პირველ რიგში კი პრეზიდენტმა დიმიტრი მედვედევმა. მან მოითხოვა ასეთი ჩავარდნისთვის მთავარი სპორტული ჩინოვნიკების გადადგომა და მთელი ყურადღების გადატანა სოჭის 2014 წლის ოლიმპიადისთვის მზადებაზე.

მაგრამ ვანკუვერმა აჩვენა, რომ სპორტში დიდი ფულის ჩადება ყველაფერს როდი წყვეტს, და რომ პირველ რიგში საჭიროა იმ ჩავარდნის თავიდან აცილება, სსრ კავშირის დაშლამ რომ გამოიწვია. როგორც თავად სპორტული ჩინოვნიკები ამბობენ, საბჭოეთში იყო ორმოცამდე საციგაო ტრასა, ახლა კი რუსეთელ მოციგავეებს პრაქტიკულად სავარჯიშო ადგილიც კი არა აქვთ, არც ფული ჰყოფნით საზღვარგარეთ სავარჯიშოდ, — ამბობს რუსეთის საციგაო სპორტის ფედერაციის პრეზიდენტი ვალერი სილაკოვი.

„სხვადასხვა ხარისხის სიმწვავის პრობლემები გააჩნია სპორტის ყველა ოლიმპიურ სახეობას, ჰოკეისა და ფიგურულ სრიალსაც კი“, — წერს გაზეთი.

სსრ კავშირში თხილამურებსა და ციგებზე მუშაობდნენ სპეციალური სპორტული ლაბორატორიები. ახლა კი, როგორც მოციგავე ალბერტ დემჩენკოს ინტერვიუშია ნათქვამი, ის ყოველწლიურად ხარჯავს საკუთარ ათასობით დოლარს ციგების მოვლაპატრონობისთვის.

„თუკი რუსეთს უნდა გაეჯიბროს სამედალო ჩათვლაში, ვთქვათ, აშშ-სა და გერმანიას, მან მოდერნიზება უნდა მოახდინოს არამხოლოდ სპორტის ტრადიციულ სახეობებში, არამედ ახლებშიც, როგორიც, მაგალითად, სნოუბორდია, — ურჩევს გაზეთი.

ჯერ კიდევ რუსეთის სპორტის მინისტრის ვიტალი მუტკოს (მის გადადგომას თუ გადაყენებას დღე-დღეზე მოელიანძ თქმით: რუსეთში ფედერალური საწვრთნელი ცენტრები 45 ოლიმპიური ზამთრის სახეობიდან მხოლოდ 12-ს აქვს.

ფეხბურთი

ჩავიდნენ, ნახეს, გაიმარჯვეს

როცა უზარმაზარი იმპერიები ინგრევა, საფეხბურთო პროგნოზების მსხვრევამ როგორღა უნდა გააკვირვოს კაცი, მაგრამ მაინც — ხომ იცით, სპორტი და სენსაცია განუყრელი მცნებებია.

ცსკა-ს და „სევილიას“ პირველი მერვედფინალური რაუნდის შემდეგ, რომელიც ფრედ — 1:1 დასრულდა, არმიელები ბევრმა განწირულად მიიჩნია და არცთუ უსაფუძვლოდ — მოგეხსენებათ, მოსკოველთა უკანასკნელი საერთაშორისო წარმატებების სულისჩამდგმელნი რიკარდუ კარვალიუ (ტრავმაძ, ვაგნერ ლავი (ბრაზილიაში დაბრუნდაძ, ჟო (ინგლისის პრემიერლიგაში გადაბარგდაძ და ძაგოევი (ახლახან გამოჯანმრთელდა და ჯერ მზად არაა უმაღლეს დონეზე საბურთაოდძ გუნდის ახალი თავკაცის ლეონიდ სლუცკის განკარგულებაში აღარ არიან, მათი მრისხანე მეტოქის თავდასხმის ლიდერები კანუტე და ფაბიანო კი, პირიქით, ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ მწყობრში დაბრუნდნენ. დამატებით ამას ანდალუზიელთა ტემპერამენტიანი ქომაგების მხურვალე გულშემატკივრობა, აგრეთვე სტუმართა მიერ სეზონის სტარტზე პერმის „ამკართან“ შინ მოპოვებული უფერული გამარჯვება — 1:0 (გადამწყვეტი გოლი იაპონელმა დებიუტანტმა ჰონდამ მსაჯის დამატებულ წუთებზე გაიტანაძ და მიხვდებით, რატომაც თვლიდა ლამის ყველა ესპანეთის პრიმერა-დივიზიონის ერთ-ერთ ბობოლა კლუბს აღნიშნული წყვილის უპირობო ფავორიტად.

თვითონ მატჩმა დაადასტურა, რომ წინასწარ წაგებული ბრძოლა არ არსებობს, ეს კი სწორად შერჩეული ტაქტიკისა და მინდორზე მის განმახორციელებელთა დამსახურებაა. ზოგი, ალბათ, მასპინძელთა ფიასკოს — 1:2 (პეროტი; ნეციდი, ჰონდაძ მეკარე პალოპის ბავშვურ შეცდომას მიაწერს, რომელმაც საბედისწერო ბურთი ლამის საკუთარი ხელით შეაგდო კარში საჯარიმოს შემდეგ, მაგრამ ხომ გსმენიათ — იღბალი უძლიერესს სწყალობსო.

ალბათ, მკითხველს გაუკვირდება, სამშაბათის ბატალიებზე მსჯელობისას „ჩელსისა“ და „ინტერის“ საპასუხო შეხვედრა მეორე პლანზე რომ გადაინაცვლა. მიზეზი ბანალურია — ჟოზე მაურინიუს ფაქტორის გათვალისწინებით, იტალიელთა კიდევ ერთი გამარჯვება კანონზომიერებად შეიძლება ჩაითვალოს. მართლაც, პორტუგალიელ მწვრთნელზე უკეთ, რომელმაც ძვირფასი წლები გაატარა ინგლისის დედაქალაქში, ვინ იცის „არისტოკრატთა“ ძლიერი და სუსტი მხარეები.

ახალი გასართობი

ტაისონი — მემტრედე

ტელეარხი Animal Pianet მალე დაიწყებს ახალ რეალით-შოუს „ტაისონთან გაჯიბრებული“ — როგორც სახელწოდებითაც ჩანს, მასში მონაწილეობას მიიღებს ყოფილი მსოფლიოს აბსოლუტური ჩემპიონი სუპერმძიმე წონაში მაიკ ტაისონი, შოუ ეძღვნება მტრედების რბოლას, ამ ფრინველებს კი ტაისონი ადრეული ბავშვობიდან დაუმეგობრდა და მათი სიყვარული მთელი სიცოცხლე მოჰყვება. პირველად სწორედ სერიოზულად მტრედების გამო იჩხუბა, როცა ადგილობრივმა ხულიგანმა მტრედი მოუკლა.

შოუს ძირითად ნაწილებს ნიუ-იორკის სახურავებზე გადაიღებენ — სწორედ იქ დაიწყო ნორჩმა ტაისონმა მემტრედეობა.

„მეამაყება, რომ ოფიციალურად უნდა გამოვიდე, როგორც ყველა მემტრედეს წარმომადგენელი. მინდა, რომ ხალხმა გაიგოს, თუ რატომ გვიყვარს ეს ფრინველები“, — განაცხადა ყოფილმა მოკრივე-ჩემპიონმა.

ინტერნეტიდან

გულშემატკივრებმა გასახდელი ააფეთქეს

ეს ინციდენტი ბრაზილიაში გუნდების „კანადენსესა“ და „ვილა ნოვას“ მატჩის შემდეგ მოხდა. თავის მინდორზე მოთამაშე გუნდის გულშემატკივრები შეიჭრნენ ტრიბუნების ქვეშ მდებარე შენობაში და თვითნაკეთი ბომბი შეაგდეს სტუმრების გასახდელში.

ადგილობრივი პოლიციის კომისრის სენატორო კანედოს განცხადებით, აფეთქების შედეგად დაშავდა ერთი ფეხბურთელი და საქალაქო საბჭოს წევრი.

გულშემატკივართა ხულიგნური გამოხდომები ფეხბურთში სულ უფრო ხშირდება და ახლა არავინ იცის, თუ როგორ ებრძოლონ მას. გასულ კვირადღეს არეულობა მოაწყვეს ბერლინის „ჰერტას“ ქომაგებმა, რომელიც დამარცხდა „ნიურნბერგთან“. მატჩის დამთავრების შემდეგ გულშემატკივრები შეიჭრნენ მინდორზე და გასახდელებისკენ გაეშურნენ, ისინი მხოლოდ პოლიციამ შეაჩერა, დააპატიმრეს რა 30 ადამიანი.

ქალიშვილი ყდიდან

დღეს ასე იცნობენ „ვესტ ჰემის“ გულშემატკივარს, ცნობილ მოდელს პეტა ტოდს, რომელიც კვლავ გამოჩნდა გაზეთების ფურცლებზე.

პეტა დაიბადა 1985 წლის დეკემბერში აღმოსავლეთ ლონდონში. 17 წლის ქალიშვილი პირველად გამოჩნდა გაზეთის Tfe Sun ფურცლებზე. რის შემდეგ მისი კარიერა სულ ზემოთ მიდის. 2006 წელს ჟურნალმა FHM მას უწოდა საუკეთესო ქალიშვილი კალენდრისთვის. პეტას არც ქველმოქმედება ავიწყდება — 2008 წელს ის მონაწილეობდა აქციაში ერაყსა და ავღანეთში დაჭრილი მეომრების დასახმარებლად.

სპორტის გულშემატკივრებს კი მისი ნახვა შეუძლიათ მარტო მოდური ჟურნალების ფურცლებზე კი არა, სტადიონზეც და ტელეშოუებშიც.

◉ „კავკასიური სახლი“

პოეზია და მზის დღესასწაული...

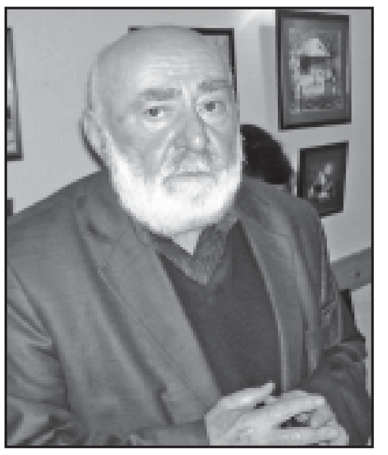

„კავკასიურ სახლში“ ცნობილი მხატვრის რეზო ადამიას ნახატების გამოფენა „მზე და პოეზია“ გაიმართა. ბატონი რეზოსთვის მხატვრობა სიყვარულის გამოხატვაა ფერით და ფორმით. ეს სიყვარული თითოეულ ნახატში იგრძნობოდა, სიყვარულითა და მისტიკური იდუმალებით ანათებდა მზე ქართული თოვლიანი ზამთრის თბილ ღამეებში..

რეზოს სიმღერით მიესალმა ქალბატონი ირმა სოხაძე, ხოლო ჯგუფ „ზღვარის“ ერთ-ერთმა წევრმა კახა ბაციკაძემ ტერენტი გრანელის ლექსზე სიმღერა „სიცოცხლის გრადაცია“ შეასრულა.

გამოფენამ ბევრ ცნობილ ადამიანს მოუყარა თავი. განსაკუთრებით პოეტები აქტიურობდნენ. ჯანსუღ ჩარკვიანი, თინათინ მღვდლიაშვილი, ნოდარ ჯალაღონია, მიმოზა ცანავა, გიორგი ბუნდოვანი, ია ბაგრატიონი... მათ მიულოცეს რეზო ადამიას ლამაზი საღამო და მისთვის ლექსებიც არ დაიშურეს, „თანამედროვე ფიროსმანი“ უწოდეს.

— დღეს აქ არიან პოეტები, მწერლები. ჩემი „მზის“ გამოფენა სწორედ მწერალთა შეხვედრას დავუკავშირე. მსურს, რომ მწერლები და მხატვრები გაერთიანდნენ, ერთმანეთი უკეთ გაიცნონ და ამ ყველაფერში ის ენერგია ჩაიდოს, რა ენერგიასაც მზე გვაძლევს, — გვითხრა **ბატონმა რეზომ.**

რეზო ადამიას შემოქმედებას კარგად იცნობენ და აფასებენ არა მარტო საქართველოში, არამედ ქვეყნის ფარგლებს გარეთაც. იგი 9-ჯერ მიიწვიეს პარიზში, გამოფენები ჰქონდა უკრაინაში, სხვა მრავალ ქვეყანაში. ბატონი რეზოს კალამს ეკუთვნის მრავალი ესსე და ნოველა. ტერენტი გრანელს მთელი ციკლი უძღვნა: „პოეზია და მზის დღესასწაული“.

„ყოველ ადამიანში მზეა, ოღონდ ანათებდეთ“, სოკრატეს ეს შეგონება გამოხატავდა გამოფენის სულისკვეთებას. ბატონ

— მხატვრების, პოეტების, მუსიკოსების ერთობა ძალიან ბევრს ნიშნავს. თუ ერთად ვიქნებით, დიდი ძალა და ენერგია შეგვემატება და ქართული ხელოვნებისთვის კარგ საქმეებსაც გავაკეთებთ, — დასძინა **ლია ბედოშვილმა.**

რეზო ადამიამ მრავალი ჯილდო და პრიზი მიიღო. მას გალაკტიონ ტაბიძის პრემიაც მიენიჭა მშვენიერი ესსეების გამო. უნიჭიერესმა ფერმწერმა, თხემით ტერფამდე ქართველმა მხატვარმა სიცოცხლეშივე დიდი აღიარება მოიპოვა.

ხატია მუსერიძე
მურად ალაშვილის ფოტო.

◉ საქართველოს აზერბაიჯანელები

ეთნიკური უმცირესობა თავისი უფლებებისთვის იღვწის

ახალი ამბავი არ არის, რომ საქართველო ეთნიკური შემადგენლობით მრავალფეროვანი ქვეყანაა. მართალია, ხშირად სიამაყით აღვნიშნავთ, რომ უცხო ერებისადმი ტოლერანტული დამოკიდებულება ოდითგანვე მოგვდევს, თითქმის არასდროს არ მომხდარა საქართველოში მცხოვრები ებრაელების, სომხების, აზერბაიჯანელების, ქურთების მასობრივი დისკრედიტაცია, მაგრამ ხშირად მათი უფლებები პრაქტიკაში ვერ უთანაბრდება ეთნიკური ქართველის უფლებებს. ამ ფაქტს ჩვენი თანამემამულე არაქართველები სხვადასხვა მიზეზით ხსნიან და თავის პასუხისმგებლობასაც აცნობიერებენ.

„აზერბაიჯანელი მშობლების უმრავლესობა თავიანთ ქალიშვილების მომავალს მხოლოდ „დროულად“ გათხოვებაში ხედავს. ვეთანხმებით იმ აზრს, რომ დედობა ქალის ერთ-ერთი უმთავრესი მოვალეობაა, მაგრამ არა ერთადერთი! 12-15 წლის გოგონების გათხოვების ფაქტები სადმე მიყრუებულ სოფლებში კი არა, თბილისის შუაგულში ხდება. განათლების მნიშვნელობა ერთგვარად დაკნინებულია. ეს არის მიზეზი, რომ ქართული საზოგადოება აზერბაიჯანელებს, როგორც „მუშათა კლასს“ ისე გვიყურებს. ეს არის მიზეზი, რომ სადმე პრესტიჟული სამსახურისთვის გასაუბრებაზე აზერბაიჯანული გვარის გაგონებისას დამსაქმებელს გაკვირვებისგან თვალები უფართოვდება. ჩვენ შესახებ ეს სტერეოტიპი ჩვენვე შევქმენით. ყოველივე ეს ჩვენი „დამსახურებაა“ — ვკითხულობთ საქართველოს აზერბაიჯანელთა კონგრესის“ გაზეთში „საქართველოს აზერბაიჯანელები“.

გუშინ საქართველოს აზერბაიჯანელთა კონგრესს არსებობის 2 წელი შეუსრულდა. თავმჯდომარის ალი ბაბაევის ინიციატივით ორგანიზაცია აფუძნებს ახალგაზრდულ ფორუმს. ორგანიზაციის უმთავრეს მიზანს საქართველოში მცხოვრები ახალგაზრდა ეთნიკური აზერბაიჯანელების ქართულ საზოგადოებაში ინტეგრაციისთვის ხელშეწყობა წარმოადგენს. უფრო ვრცლად ორგანიზაციის მიზნებსა და ამოცანებზე, ბატონი **ალი ბაბაევი** გვესაუბრება: — საქართველოში დღეს 400 ათასამდე აზერბაიჯანელი ცხოვრობს, მათი უმეტესობა — ქვემო ქართლში. სამწუხაროდ ხშირად მათ საშუალება არ ეძლევათ აქტიური მონაწილეობა მიიღონ ქვეყნისა და საზოგადოების ცხოვრებაში, ამიტომ ჩვენი მიზანია ქართველი და აზერბაიჯანელი ახალგაზრდების ურთიერთობის ხელშეწყობა, სახელმწიფო ინტეგრაციის პროგრამის მიხედვით სახელმწიფოებრივ-საზოგადოებრივი იდეების მხარდაჭერა, ყოფა-ცხოვრების გაუმჯობესების საქმეში ახალგაზრდების ჩართვა და უამრავი სხვა ღონისძიება, რომელსაც ეტაპობრივად განვახორციელებთ.

ემა ბაირამოვა, კონგრესის წევრი, ახალგაზრდული ფორუმის თავმჯდომარე: დიდი სურვილი გვაქვს აზერბაიჯანელმა ახალგაზრდებმა გააცნობიერონ სრულფასოვანი განათლების მიღების აუცილებლობა, რათა მომავალში შეძლონ ღირსეულ სამსახურში ჩადგომა და ქვეყნის განვითარებაში წვლილის შეტანა. სამწუხაროდ, ფაქტია, რომ დღეს საქართველოში მცხოვრებ აზერბაიჯანელებს შორის გამორჩეული ინტელექტუალები ძალიან ცოტანი არიან, რადგან მართლაც ღირსეულმა ინტელიგენტებმა თავიანთი სამშობლო გასული წლის 90-იან წლებში მიატოვეს და შემოქმედებით საქმიანობას აზერბაიჯანში აგრძელებენ. მიგრაციის ცუდი ტენდენცია ახლაც გრძელდება და ჩვენ ამ კუთხითაც ვაპირებთ მუშაობის დაწყებას.

გუშინ კინოს სახლში ახალგაზრდა აზერბაიჯანელების ფორუმი ოფიციალურად დაარსდა. მათი საქმიანობის ეფექტურობას კი დრო გვიჩვენებს.

ანა წიწილაშვილი

გახსენება

მიხეილ გოგიჩაიშვილი

საქართველოს საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში მიხეილ გოგიჩაიშვილი თვალსაჩინო ფიგურა გახლდათ. დღეს დაბადებიდან 90 წელი შეუსრულდებოდა. რთული და საინტერესო ცხოვრების გზა განვლო. თბილისში დაიბადა, სპეციალობით მშენებელი იყო. 1953 წელს საქართველოს კომკავშირის ცეკას პირველ მდივნად აირჩიეს. 1971 წელს წარმატებით დაიცვა დისერტაცია და ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი გახდა. 1958 წლიდან მუშაობდა პარტიის ცენტრალურ კომიტეტში, მისი გულისხმიერება და თავმდაბლობა მაშინდელი პარტიული ელიტის წარმომადგენელთა ფონზე კონტრასტულად აღიქმებოდა.

განსაკუთრებით გამოავლინა თავი ცენტრალური კომიტეტის მდივნის თანამდებობაზე, პატრიოტიზმი, ეროვნულობა, დემოკრატიული სულისკვეთება მიხეილ გოგიჩაიშვილის ორგანულ თვისებებს შეადგენდა. ცნობილი ქართველი პოეტის ტერენტი გრანელის კრებულმა, რომელსაც კომუნისტურ ხანაში ბევრი მოწინააღმდეგე ჰყავდა, სწორედ მისი ხელშეწყობით ნახა დღის სინათლე. ქართული სიტყვის დიდოსტატის კონსტანტინე გამსახურდიას ტეტრალოგია დავით აღმაშენებლის III და IV წიგნის გამოცემა 1970 წელს მის მოღვაწეობას უკავშირდება. მჭიდრო ურთიერთობები ჰქონდათ სპორტსმენებთან. მაგალითისთვის მიხეილ მესხის ქვეყნიდან გაუსვლელობის საკითხში იგი პირადად თავდებად დაუდგა მას და გახსოვთ საერთაშორისო ასპარეზზე მესხის ბრწყინვალება ნაკრებში, ქართული ოლიმპიელების მოზადება 1972 წელს მიუნხენის ოლიმპიურ თამაშებში, სადაც ქართველმა სპორტსმენებმა ყველაზე მეტი — 6 ოქროს მედალი მოიპოვეს.

მისი ყურადღება მიპყრობილი იყო ქართული ემიგრაციის მიმართ, ისე როგორც ეს ეკადრებოდა ჭეშმარიტ პატრიოტსა და მამულიშვილს. თამარ და აკაკი პაპავების „მარიამ უკანასკნელი დედოფალი საქართველოსი“ ხელნაწერად ჩამოტანა და ფართო საზოგადოებისთვის მიწოდება ამ დიდბუნოვანი ადამიანის დამსახურებაა. ურთიერთობებმა მეგობრებთან განსაკუთრებული ადამიანური ხიბლი შემატა მის მოღვაწეობას — ნიკო ჭავჭავაძე, ოთარ ქინქლაძე და ზოგიერთი სხვა პატრიოტული სულისკვეთებით განმსჭვალული ადამიანი ნათლად ავლენდნენ კრიტიკულ დამოკიდებულებას რეჟიმის მიმართ, ისინი კარგად ხედავდნენ ურთულეს გზას, რომელიც უნდა გაევლო ქვეყანას დამოუკიდებლობისაკენ. ულმობელმა ტოტალიტარულმა სისტემამ, ერთპიროვნულმა მმართველობამ, ავადმყოფურმა ეჭვებმა შეიწირა და დაშრიტა მიხეილ გოგიჩაიშვილის ენერგია. იგი ცდილობდა ამ სისტემის მარწუხებიდან თავის დაღწევას, მაგრამ მიზეზთა გამო ეს ვერ მოახერხა.

მისი ცხოვრება ნაადრევად ტრაგიკულად დასრულდა 1973 წლის 16 იანვარს. დილით საკუთარ სახლში ბ-ნი მიხეილის დაღვრილი სისხლი უწინარეს ყოვლისა ქართული საქმისათვის, მშობლიური ქვეყნის და ხალხის ინტერესებისათვის ბოროტებისა და სიკეთის ბრძოლაში დაღვრილი სისხლი იყო. ამ ტრაგედიას სულ მალე მისი მეუღლის ტრაგედია დაერთო და აუნაზღაურებელი ადამიანური ტკივილი მიაყენა საზოგადოებას, ოჯახსა და ახლობლებს. ასეთმა ადამიანებმა უკვდავყვეს თავისი სიყვარული, ადამიანური ერთგულება, რომლის მსგავსი ჩვენს დროში იშვიათია.

ნათელში იყვნენ ასეთი ადამიანები.

მეგობრები

განცხადება

სააქციო საზოგადოება „მშენებელი-96“-ის აქციონერთა მორიგი საერთო კრების მოწვევის შესახებ

სააქციო საზოგადოება „მშენებელი-96“-ის სამეთვალყურეო საბჭო იწვევს აქციონერთა საერთო კრებას, რომელიც ჩატარდება 2010 წლის 12 აპრილს 12 საათზე ქ. თბილისში, ვაჟა-ფშაველას გამზირი №16-ში VIII სართულზე.

დღის წესრიგი:

სს „მშენებელი-96“-ის 2009 წლის ფინანსური ანგარიშის წარმოდგენა და მისი დამტკიცება;

2. სს „მშენებელი-96“-ის მოგების განაწილების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;

3. სს „მშენებელი-96“-ის რეორგანიზაციის შესახებ გადაწყვეტილების მიღება.

სააქციო საზოგადოება „მშენებელი-96“-ის აქციონერებმა დღის წესრიგთან დაკავშირებით განმარტებები შეიძლება მოითხოვონ დირექტორთან ან სამეთვალყურეო საბჭოში. შენიშვნების წარმოდგენის ბოლო ვადაა 2 აპრილი. მათზე გაცემულ იქნება წერილობითი ან ზეპირი პასუხი, ან შევა დღის წესრიგში დამატებით პუნქტად.

კრების სააღრიცხვო დღედ დადგენილია 2010 წლის 22 მარტი.

კრებაზე მონაწილეობის მისაღებად მოწვეულია ყველა აქციონერი, რომლებიც რეგისტრირებული იყვნენ საზოგადოების აქციათა რეესტრში.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ხარაბაძე

◉ ინფორმაცია

შვიდი სოფელი გარე სამყაროსაა მოწყვეტილი

ახმეტის რაიონის 7 სოფელი ამ დრომდე გარესამყაროსაა მოწყვეტილი.

მიზეზი სტიქიის შედეგად დაზიანებული ახმეტა-თიანეთის დამაკავშირებელი გზაა, რომლის აღდგენაც ჯერ კიდევ ვერ ხერხდება.

ანალოგიური მდგომარეობაა გურჯაანის რაიონის მაღალმთიან სოფლებშიც, სადაც ადიდებულმა მდინარე ჭერმისხევმა მთლიანად დაფარა სოფლებთან მისასვლელი გზა.

პარალიზებულია ლაგოდეხი-გურჯაანი-თბილისიის ავტომაგისტრალიც.

ჯი-ეიჩ-ენი

მარინა კანდელაკი, რუსლან რუსია და სპარტაკ ქობულია თანაუგრძნობენ ნანული (ნანაძ გუნიას დედის

მერი (მარიამძ ჭანტურიას გარდაცვალების გამო.

დაიჯესტი

ჩემი „ჯოკონდა" უფრო ლამაზია!

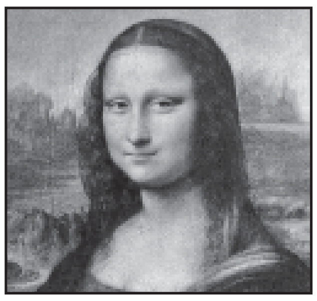

ინგლისელმა ჯონ პულიცერმა ლონდონში ფრანგების მიერ სამხატვრო გამოფენის მოწყობის ამბავი რომ გაიგო, რომელზეც სტუმრები საქვეყნოდ ცნობილი „ჯოკონდას" ჩამოტანას აპირებდნენ, გულიანად ბევრი იცინა. შემდეგ კი საჯაროდ განაცხადა, რომ „ჯოკონდას" დედანი... მისი საკუთრებაა და ძალიან დიდი ხანია მის ბინაში კედელზე ჰკიდია.

საქმე ის არის, რომ დოქტორი პულიცერი სავსებით დარწმუნებულია, რომ ლეონარდო და ვინჩიმ ჯოკონდას ორი პორტრეტი შექმნა. ის, რომელიც მის სასტუმრო დარბაზს ამშვენებს, უფრო ადრეა დახატული, ხოლო ტილოზე გამოსახული ქალი თავის „ფრანგ" სეხნიაზე უფრო ახალგაზრდაა და ლამაზი.

სახელოვანი მარტელი

დიდი ბრიტანეთის კუნძულ ჯერსიზე ცნობილი ისტორიული პერსონებისადმი მიძღვნილი საფოსტო მარკების რამდენიმე სერია გამოუშვეს. ერთ-ერთი მარკა მიძღვნილია ამ კუნძულის მკვიდრის ჟან მარტელისადმი, რომელმაც 1694 წელს, ანუ 300 წელზე დიდი ხნის წინათ საფრანგეთის სამხრეთში ქარხანა დააარსა, რომელიც დღესდღეობითაც საქვეყნოდ სახელგანთქმულ კონიაკს უშვებს, რომელიც მის სახელს ატარებს.

ტროპიკული ხილის „მეფე"

ანანასის ფორმის უჩვეულო ძეგლი დგას ავსტრიის ქალაქ სანტაინ კასტში. იგი 16 მეტრის სიმაღლის შენობას წარმოადგენს – მის შიგნით მუზეუმია განთავსებული, რომლის მნახველებს შეუძლიათ ვიდეოპროგრამის ნახვა, რომელზეც სკრუპულოზურად აღბეჭდილია ტროპიკული ხილის ამ ჭეშმარიტი „ხელმწიფისა" და უგემრიელესი ნაყოფის მოყვანისა და სელექციის მთელი ციკლი.

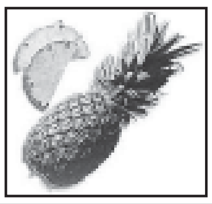

„ძაღლური სტრესები"

იაპონელი კინოლოგები ირწმუნებიან, რომ დიდ ქალაქებში ძაღლები ხშირად... სტრესულ მდგომარეობაში ხვდებიან ხოლმე. თანაც, როგორც აცხადებენ, ამგვარი „ძაღლური სტრესების" შედეგები სხვადასხვაა: უფრო ხშირად ძაღლებს ბეწვი სცვივათ, ზოგჯერ კი ისინი მელოტდებიან კიდეც.

მღვდლები საჯარისო შენაერთებში

გავრცელებული ინფორმაციით, რუსეთის შეიარაღებულ ძალებში ახლო მომავალში პოლკებში სხვადასხვა სარწმუნოების ღვთისმსახურები იმსახურებენ. სადღეისოდ, საჯარისო შენაერთებში ღვთის მსახურებას უახლოესი ეპარქიის მღვდლები ატარებენ. რუსეთის ჯარში დაგეგმილი სიახლის არსი იმაში მდგომარეობს, რომ მღვდლებს სამხედრო ქვედანაყოფების შტატში აიყვანენ. მაგალითად, ასე მოქმედებს ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო კაპელანების ინსტიტუტი: მღვდლები სამხედრო უნიფორმაზე ორი სახეობის დანაკერებს ატარებენ: ერთი აღნიშნავს სამხედრო წოდებას, მეორე – სარწმუნოებას. თუკი რუსეთი ამ გზას აირჩევს, მაშინ წოდებების მინიჭება მღვდლებისთვისაც მოუწევს.

ფირმა – მოჩვენება

მოსკოვში დიდი განგაშია ატეხილი: საკუთარი ოფისიდან გაქრა „საქალაქო სადაზღვევო კომპანია", რომელიც რუსეთის ოცდაათი უმსხვილესი კომპანიის სიაში შედიოდა. რუსეთის ავტომანქანების დაზღვევის კავშირში განაცხადეს, რომ შარშან კომპანიამ ავტოსამოქალაქო პასუხისმგებლობის 160 ათასი პოლისი გაყიდა და რომ მომხდარის გამო მას ახლა ლიცენზიას ჩამოართმევენ, კლიენტებს ზარალს კი ავტომანქანების დაზღვევის კავშირში აუნაზღაურებენ.

დღის კალენდარი

18 მარტი

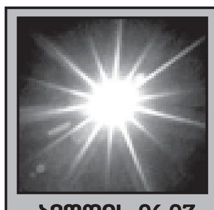

ამოდის 06.07
ჩადის 18.09

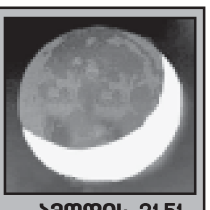

ამოდის 21.51
ჩადის 07.22

მოწამისა კონონ ისავრიელისა (I); მოწამისა ონისესი (I); მოწამისა კონონ მებაღისა, გალილეის ნაზარეთელისა (249-251); მოწამისა ევლოგი პალესტინელისა; მოწამისა ევლამპისა; ღირსისა მარკოზისა (V); პოვნა წმიდათა ნაწილთა კეთილმსახურთა მთავართა: თეოდორე სმოლენსკელისა და ძეთა მისთა დავითისა და კონსტანტინესი, იაროსლაველ სასწაულმოქმედთა: (1463); ღირსისა მარკოზ ათენელისა (IV ს); მოწამეთა: არქელაოსისა, კირილესი, ფოტისა და მათთანა 150-თა; წმიდისა დიადოხოსი, ეპისკოპოსისა ფოტიკელისა ილირიკეს შინა, რომელმან დაწერა ასი თავი სწავლა სამონაზენო (დაახლ. 480); მღვდელმოწამისა თეოფილესი, კესარიის ეპისკოპოსისა (180-192); მოწამისა ევლამპი პალესტინელისა; მოწამისა ევლოგი პალესტინელისა; ღირსისა კონონი კვიპრელისა (IV); მოწამისა იოანე ბურგარელისა, ათონელისა (1784); ახალმოწამისა გიორგისა, რაფსანელისა (1818); ნიკოლოზისა, ოქროდისა და ზიჩის ეპისკოპოსისა (1956).

დაიბადნენ:

1837 – **გროვერ კლივლენდი,** აშშ-ს 22-ე და 24-ე პრეზიდენტი. გარდაიცვალა 1906 წელს.
1858 – **რუდოლფ დიზელი,** გერმანელი ინჟინერ-გამომგონებელი, რომელმაც ცნობილი ძრავი გამოიგონა. გარდაიცვალა 1913 წელს.
1869 – **ნევილ ჩემბერლენი,** ინგლისის პრემიერ-მინისტრი. გარდაიცვალა 1940 წელს.
1867 – **სოლომონ ქურდიანი,** მეტყევე-სელექციონერი, პროფესორი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაარსების ერთ-ერთი ინიციატორი. გარდაიცვალა 1937 წელს.
1896 – **ლადო გუდიაშვილი,** გამოჩენილი ფერმწერი, გრაფიკოსი. გარდაიცვალა 1980 წელს.
1914 – **დავით იმნაიშვილი,** ენათმეცნიერი, კავკასიოლოგი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი. გარდაიცვალა 1978 წელს.
1928 – **შოთა ნიშნიანიძე,** პოეტი, რუსთაველის პრემიის ლაურეატი. გარდაიცვალა 1999 წელს.
1937 – **სოსო ჩხაიძე,** კინორეჟისორი. გარდაიცვალა 1988 წელს.
1952 – **სალომე ზურაბიშვილი,** საქართველოს საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი.

გარდაიცვალნენ:

1584 – **ივანე IV მრისხანე,** რუსეთის მეფე.
1906 – **მიხაი ზიჩი,** გამოჩენილი უნგრელი ფერმწერი და გრაფიკოსი, „ვეფხისტყაოსნის" ილუსტრაციების ავტორი.
1911 – **გუსტავ მალერი,** ავსტრიელი კომპოზიტორი.

მოვლენები:

1871 – პარიზელი მუშების შეიარაღებული აჯანყება, რომელიც ისტორიაში „პარიზის კომუნის" სახელით შევიდა.
1891 – ამოქმედდა ლონდონი-პარიზის სატელეფონო ხაზი.
1898 – გერმანელმა ინჟინერმა რუდოლფ დიზელმა შექმნა შიგაწვის ძრავა.
1931 – აშშ-ში გამოუშვეს პირველი ელექტროსაპარსი.

ღირსსახსოვარი დღე:
მონღოლეთი – მონღოლეთის სახალხო ჯარის დღე.

მედიანიუსი

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19.
„საქართველოს რესპუბლიკაში"
99-62-77; 899 32-85-76.

ამინდი დღეს

თბილისი.	+0 – +9
ქუთაისი.	+12 – +21
ბათუმი.	+14 – +16
ზუგდიდი.	+14 – +18
თელავი.	+1 – +11

ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსი

1 აშშ	– 1.7360 ლარი
1 ევრო	– 2.3632 ლარი
1 გირ. სტ.	– 2.6481 ლარი
100 რუბლი	– 5.7792 ლარი
1000 სომ. დრამა	– 4.5165 ლარი
1 აზ. მან.	– 2.1608 ლარი
10 უკრ. გრივნა	– 2.1727 ლარი
1 თურქ. ლირა	– 1.1279 ლარი
10 ჩინ. იუანი	– 2.5433 ლარი

ანეკდოტები

– აბრამ, რად ტირი?
– სტომატოლოგთან ვიყავი, კბილები დამაძვრეს.
– ოი, შე საწყალო. მაინც რამდენი დაგაძვრეს?
– ორასი დოლარი.

* * *

ადამიანი-ობობა – ეს გამონაგონია.
– ადამიანი-ნეხვი – არა.

* * *

ხაფანგში გაბმულ მგელს შეუძლია თავისუფლების მოსაპოვებლად თავისი თათი გადაიღრღნას. აი, საქორწინო მახეში მოხვედრილ მამაკაცს კი არ შეუძლია იმისი მოჭმა, რითაც გაება – ვერ წვდება.

* * *

შრომა აკეთილშობილებს ადამიანს და ამდიდრებს მის დამსაქმებელს.

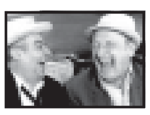

* * *

– ალო! ექიმო, თქვენი რჩევით ვიყიდე ოყნა. რა ვუყო ახლა მას?
– ჰმ, რა და, უკანალში გაიკეთეთ.
– კარგი, ექიმო! მოგვიანებით დაგირეკავთ, როცა კარგ ხასიათზე იქნებით.

* * *

ცხოვრება თითქმის აეწყო! და სწორედ მაშინ დაბრუნდა ცოლი...

* * *

მამაკაცებო, პატივი ეცით ქალებს, თორემ შეგიყვარდებათ და მერე უარესი იქნება.

* * *

ჩუქჩამ ახალი ბინა მიიღო და ძმაკაცებში ტრაბახობს:
– კარგი ბინაა, მაგრამ პირსაბანი აქვს უცნაური. სახელურს რომ დავაწვები, წყალი მოდის. ხელების დაბანას როგორღაც კი ვასწრებ, მაგრამ კბილების გახეხვას – ვერა.

კადრი

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გ. ახვლედიანის (ყოფილი პეროვსკაიას) ქ. 19
ინდექსი 66434

გამომცემლები:
შპს „თანადგომა -1-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" გამომცემელი" (დავით აღმაშენებლის 150. ტ: 899 79-76-79)
შპს „ახალი საუკუნე"
იბეჭდება „კოლორში" (რკინიგზის ჩიხი, № 20)

მთავარი რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი
99-62-77;
899 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გოგიაშვილი 899 53-76-16;
რუსლან რუსია 899 17-21-21;
სპარტაკ ძობულია 899 36-00-35
პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე 879 01-04-77

ავტორთა საყურადღებოდ!
რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.